EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.9.6.
COM(2023) 512 final

2023/0311 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2023) 305 final} - {SWD(2023) 289 final} - {SWD(2023) 290 final} -
{SWD(2023) 291 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Unió (EU) az Európai Unióról szóló szerződésben, az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) és az Alapjogi Chartában (Charta) foglaltak szerint az emberi méltóság, a szabadság és az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul, és elkötelezett a – többek között a fogyatékosságon alapuló – megkülönböztetés elleni küzdelem mellett.

Az uniós polgároknak az Európai Unión belüli szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga az EU egyik legmegbecsültebb vívmánya és gazdaságának fontos hajtóereje.

Az EU és tagállamai a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény felei. A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény célja valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes és egyenlő gyakorlásának előmozdítása, védelme és biztosítása valamennyi fogyatékossággal élő személy számára, és veleszületett méltóságuk tiszteletben tartásának előmozdítása. A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény kötelezi a részes államokat arra, hogy másokkal azonos alapon ismerjék el a fogyatékossággal élő személyek szabad mozgáshoz való jogát. A részes államokat arra is felkéri, hogy hozzanak hatékony intézkedéseket annak érdekében, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára biztosítsák a lehető legönállóbb személyes mobilitást, többek között a fogyatékossággal élő személyek személyes mobilitásának a választásuk szerinti módon és időpontban, megfizethető áron történő megkönnyítése révén.

Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság által 2017. november 17-én Göteborgban kihirdetett szociális jogok európai pillére[1] kimondja, hogy fogyatékosságtól függetlenül mindenkinek joga van az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez a nyilvánosság számára elérhető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében (3. alapelv). Emellett a szociális jogok európai pillére elismeri, hogy a fogyatékossággal élő személyeknek joguk van a társadalomban való részvételüket lehetővé tevő szolgáltatásokhoz (17. alapelv). A szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv utal azokra a jelentős akadályokra, amelyekkel a fogyatékossággal élő személyek még mindig szembesülnek, és amelyekkel a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló stratégia (2021–2030) részletesebben foglalkozik.

Azok a fogyatékossággal élő személyek, akiknek fogyatékossági státuszát egy tagállam illetékes hatóságai értékelik és elismerik, gyakran különleges feltételekben vagy kedvezményes elbánásban részesülnek a különböző szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés tekintetében, akkor is, ha ezeket az adott tagállamban nem díjazás ellenében nyújtják, és függetlenül attól, hogy azokat hatóságok vagy magánszolgáltatók nyújtják-e nemzeti vagy helyi szabályok/jogi kötelezettségek alapján, és gyakran önkéntes alapon nyújtják (különösen magánszereplők).

A leggyakoribb különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást a tömegközlekedés és az egyéni közlekedés, a parkolóhelyek, a kulturális események (pl. múzeumok), a szabadidős és sportközpontok vagy -szolgáltatások, a vidámparkok és az idegenforgalom tekintetében kínálják vagy biztosítják. Ezek magukban foglalhatják az ingyenes hozzáférést, a csökkentett díjakat, az útdíjköteles utakra/hidakra/csatornákra vonatkozó csökkentett díjakat vagy használati díjakat, az elsőbbségi hozzáférést, a személyes segítségnyújtást, a támogatást

[1] A szociális jogok európai pillérének kihirdetéséről szóló intézményközi nyilatkozat (HL C 428., 2017.12.13., 10. o.).

(például Braille-íráshoz, hangalapú útmutatókhoz való hozzáférést), a segédeszközök biztosítását, a kibővített parkolókat vagy a fenntartott (parkoló)helyeket[2]. A személyszállítási szolgáltatások tekintetében a személyi asszisztensek vagy a fogyatékossággal élő személyeket kísérő vagy segítő más személyek díjmentesen utazhatnak vagy ülőhelyet kaphatnak, amennyiben ez megvalósítható, a fogyatékossággal élő vagy a csökkent mozgásképességű személy mellett[3]. Kedvezményes elbánást és különleges feltételeket biztosítanak a nem díjazás ellenében nyújtott tevékenységekhez vagy létesítményekhez való hozzáférés esetén is.

Ugyanakkor a lakóhelyük szerinti tagállamban elismert fogyatékossággal élő személyek, akik egy másik tagállamba utaznak, nehézségekbe ütközhetnek az általuk látogatott tagállamban kínált vagy biztosított különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáférés terén, gyakran azért, mert nem ismerik el fogyatékossági igazolványukat vagy a lakóhelyük szerinti tagállam által kiállított igazolást.

A köz- és magánterületekhez való hozzáférés fizikai és egyéb akadályai mellett a magas utazási költségek kulcsfontosságú tényezők, amelyek sok fogyatékossággal élő személyt eltántorítanak az utazástól[4], mivel sajátos szükségleteik is vannak, amelyek miatt magasabbak az utazási költségeik, mint a nem fogyatékossággal élő személyekéi[5]. A turizmusban részt nem vevő személyekre vonatkozó Eurostat-felmérés az általános népesség tekintetében megerősíti, hogy a pénzügyi ok kulcsfontosságú érv az utazás elkerülésére, és jelzi, hogy 2019-ben a teljes népesség 44,83 %-a „pénzügyi okokból” nem vett részt a turizmusban[6]. A fogyatékossággal élő személyek nagyobb mértékben ki vannak téve a szegénység kockázatának, mint a nem fogyatékossággal élő személyek. Uniós szinten 2021-ben a 16 éves és annál idősebb fogyatékossággal élő személyek mintegy 21,1 %-a szembesült a szegénység kockázatával, szemben a nem fogyatékossággal élő személyek 14,9 %-ával. A 16 éves és annál idősebb személyek összesített aránya 16,4 % volt.

A jogbizonytalanság és az esetleges többletköltségek felmerülése csökkentheti a fogyatékossággal élő személyek lehetőségeit a szabad mozgáshoz való joguk teljes körű és hatékony gyakorlására.

Ezenkívül sok fogyatékossággal élő személy számára a személygépkocsival való közlekedés a legjobb vagy az egyetlen lehetőség arra, hogy önállóan közlekedjen. A célállomáshoz lehető legközelebbi parkolás lehetősége és a fogyatékos személyek számára fenntartott vagy kibővített parkolóhelyek rendelkezésre állása kulcsfontosságú autonómiájuk támogatása szempontjából, és megkönnyíti a szabad mozgáshoz való jog gyakorlását. A fogyatékossággal élő személyek számára kiállított uniós parkolási igazolványt 1998-ban egy egységes, közös uniós modell/formátum létrehozásáról szóló tanácsi ajánlás[7] hozta létre, amely az uniós

---

2 További példákért lásd: 6.4. melléklet: A kedvezményes feltételeket biztosító szolgáltatások feltérképezése az EU-ban, hatásvizsgálat, SWD(2023) 289.

3 Lásd például a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/782 európai parlamenti és tanácsi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontját (HL L 172., 2021.5.17., 1. o.).

4 Az uniós szintű civil társadalmi szervezeteket célzó felmérésen alapuló zárójelentés megállapításai; Shaw és Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey”, 25(3) Tourism Management (2004) 397-403; Eugénia Lima Devile és Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process.

5 McKercher és Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives, 59–66.

6 Eurostat adatbázis, tour_dem_npsex. Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_dem_npsex/default/table?lang=en. Ezen információk tekintetében 2019 volt a legutolsó rendelkezésre álló év.

7 A Tanács 98/376/EK ajánlása (1998. június 4.) a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról (HL L 167., 1998.6.12., 25. o.), a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról szóló

fogyatékosságügyi politika egyik legláthatóbb és legfontosabb vívmánya. A kártyát valamennyi tagállam széles körben alkalmazza. Ennek ellenére azonban a kártyabirtokosok nehézségekbe ütköznek a fogyatékossággal élő személyek számára kiállított, egységes uniós formátumnak megfelelő parkolási kártya használata során, például bizonytalanságok merülnek fel a biztosított jogokkal kapcsolatban, és a kártyát korlátozottan ismerik el más tagállamokba való utazáskor, valamint előfordul, hogy bírságot szabnak ki még az uniós parkolási kártya bemutatása vagy megjelenítése esetén is. Emellett a fogyatékossággal élő személyek számára kiállított uniós parkolási igazolvány formátuma és kialakítása, valamint végrehajtása terén fennálló nemzeti különbségek akadályozzák annak használatát, növelik a (jogi) bizonytalanságot, és hamisítási kockázatokat vagy csalárd cselekményeket, illetve végrehajtási problémákat vetnek fel[8].

Ezért ez a kezdeményezés létrehozza az elismert fogyatékossági státuszt igazoló európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája keretét, szabályait és közös feltételeit, beleértve a közös egységes modellt is, amely bizonyítja a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való elismert jogot („parkolási jogok”). A kezdeményezés célja annak támogatása, hogy az európai fogyatékossági kártya vagy az európai parkolási kártya birtokában a fogyatékossággal élő személyek valamennyi tagállamban egyenlő feltételek mellett férjenek hozzá a szolgáltatásokkal, tevékenységekkel és létesítményekkel kapcsolatos különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, ideértve azokat az eseteket is, amikor azokat nem díjazás ellenében nyújtják, illetve a parkolási feltételekhez és létesítményekhez.

Az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kölcsönös elismerésének meg kell könnyítenie és garantálnia kell a másik országba utazó vagy látogató fogyatékossággal élő személyek számára a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés terén a fogyatékossággal élő személyek számára biztosított különleges feltételekhez és/vagy kedvezményes elbánáshoz való jogot, többek között a nem díjazás ellenében biztosított szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés terén is, valamint a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való hozzáférés jogát állampolgárságon vagy lakóhelyen alapuló megkülönböztetés nélkül, a fogadó ország illetékes hatóságai által kiállított nemzeti igazolások, fogyatékossági igazolványok vagy a fogyatékossági státuszt elismerő egyéb hivatalos dokumentumok alapján biztosított jogokkal azonos feltételek mellett.

Az európai fogyatékossági kártyára és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájára vonatkozó szabályok és közös feltételek keretének létrehozása hozzá fog járulni a fogyatékossággal élő személyek hatékonyabb és inkluzívabb társadalmi részvételének és társadalmi befogadásának biztosításához.

Az európai fogyatékossági kártya létrehozására irányuló javaslat a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló stratégia (2021–2030) egyik kiemelt kezdeményezése[9]:

98/376/EK ajánlásnak a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozása miatt történő kiigazításáról szóló, 2008. március 3-i tanácsi ajánlással módosítva (HL L 63., 2008.3.7., 43. o.).

8 További információkért lásd a hatásvizsgálat 6.3. mellékletét: „A fogyatékossággal élő személyek uniós parkolási kártyája” című végrehajtási elemzés, SWD(2023) 289.

9 COM(2021) 101.

„A Bizottság 2023 végéig javasolni fogja az európai fogyatékossági kártya létrehozását azzal a céllal, hogy azt valamennyi tagállamban elismerjék. A javaslat a nyolc tagállamban folyamatban lévő »európai fogyatékossági kártya« kísérleti projekttel és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájával kapcsolatos tapasztalatokra fog építeni.”

Az európai fogyatékossági kártyára vonatkozó javaslat előterjesztésének szándékát „Az Európa jövőjéről szóló konferencia – *A jövőkép konkrét intézkedésekre váltása*”[10] című közlemény is rögzítette, és Ursula von der Leyen elnök is hivatkozott erre az Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédében[11]. A kezdeményezés a Bizottság 2023. évi éves munkaprogramjának – „*Egységében erős Unió*”[12] része.

Az Európai Parlament három állásfoglalásában kérte a kártya bevezetését. A 2020 utáni európai fogyatékosságügyi stratégiáról szóló, 2020. június 18-i állásfoglalásában[13] felkérte a Bizottságot, hogy bővítse ki az uniós fogyatékossági kártyával kapcsolatos jelenlegi kísérleti projektet, és biztosítsa, hogy a fogyatékossággal élő személyek uniós parkolási kártyáját minden tagállamban teljes mértékben tiszteletben tartsák. Az Európai Parlament a fogyatékossággal élő személyek petíciók révén történő védelméről szóló, 2021. október 7-i állásfoglalásában[14] üdvözölte azt a tervet, amely szerint kezdeményezést terjesztenek elő az európai fogyatékossági kártyára és a fogyatékossággal élő személyek uniós parkolási kártyája mintájára vonatkozó kísérleti projektek fokozása céljából. A fogyatékossággal élő személyek egyenlő jogairól szóló, 2022. december 13-i állásfoglalásában[15] a Parlament egy jogilag kötelező erejű és ambiciózus kezdeményezés mellett foglalt állást, amely a kultúrán, a szabadidős tevékenységeken és a sporton kívül számos különböző területre kiterjed.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság az európai fogyatékossági kártyával kapcsolatban is elfogadott egy támogató feltáró véleményt[16], amelyben az uniós parkolási kártyával kapcsolatban elismerte annak fontosságát, hogy naprakésszé kell tenni az annak jellemzőit harmonizáló jogszabályokat, a kiállítási eljárásokat és a kártya használatát.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a kezdeményezés két meglévő eszközre épül.

Ami az európai fogyatékossági kártyát illeti, a javaslat a kapcsolódó **kísérleti projektre** épül; kiterjeszti annak hatályát valamennyi tagállamra, és a különböző szakpolitikai területek szélesebb körére terjed ki, nemcsak a szolgáltatásokra, hanem a tevékenységekre és létesítményekre is, beleértve azokat az eseteket is, amikor azokat nem díjazás ellenében nyújtják. A kísérleti projektet 2016–2018-ban nyolc tagállamban (Belgium, Ciprus, Észtország, Finnország, Málta, Olaszország, Románia és Szlovénia) önkéntes alapon hajtották végre, és az a projekt befejezését követően is érvényben maradt. A kísérleti projekt közös formátumot biztosított ahhoz, hogy a nyolc részt vevő tagállam önkéntes alapon kölcsönösen elismerje a fogyatékossági státuszt (amelyet a vonatkozó nemzeti jogosultsági kritériumokkal, szabályokkal, gyakorlatokkal és eljárásokkal összhangban állítottak ki) a kultúra, a szabadidő, a sport és egyes országokban a közlekedés[17] területén az ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz

[10] COM(2022) 404 final, 2022.6.17., Melléklet, 5. pont: Értékek és jogok, jogállamiság és biztonság.
[11] Az Unió helyzetéről szóló beszéd, 2022, szándéknyilatkozat, 2022. szeptember 14.
[12] COM(2022) 548 final, 2022.10.18., 1. melléklet, 43. pont, „Az európai demokrácia megerősítése” cím alatt.
[13] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0156_HU.html
[14] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0414_HU.pdf
[15] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_HU.html
[16] SOC/765, 2024.4.27.
[17] Egyéni közlekedés (CY, FI és MT) vagy tömegközlekedés (FI és SI).

való hozzáférés kapcsán a részt vevő országok valamelyikébe történő utazás során. Ezekben az ágazatokban a nemzeti szolgáltatók önkéntesen csatlakozhattak a kártyarendszerhez. Az egyes tagállamokban nyújtott ellátáscsomag a részt vevő szolgáltatók számától és típusától függött. A kártyarendszerhez való csatlakozásukat követően a szolgáltatók kötelesek voltak ugyanazokat az ellátásokat nyújtani más részt vevő tagállamok kártyatulajdonosainak is, mint amelyeket a fogyatékossággal élő hazai állampolgároknak nyújtottak. A tagállamoknak nyilvántartást kellett vezetniük a rendszerhez csatlakozó szolgáltatásokról, és azt rendszeresen frissíteniük kellett.

Az uniós kísérleti projekt egyértelműen bizonyította, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára milyen előnyökkel jár a kultúra, a szabadidő, a sport és egyes esetekben a közlekedés területén nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint az EU-n belüli, rövid távú, határokon átnyúló mozgásuk támogatása. Ezenkívül az európai fogyatékossági kártyával és a hozzá kapcsolódó előnyökkel kapcsolatos kísérleti intézkedés végrehajtását értékelő 2021-es tanulmány[18] megerősítette a kártya uniós hozzáadott értékét, és arra a következtetésre jutott, hogy a nagyobb léptékű fellépésben is rejlenének lehetőségek.

A kísérleti projekthez képest (amely felsorolta a négy érintett ágazatot, és a „részt vevő szolgáltatók” [nemzeti szinten] kidolgozott listáit tartalmazta egy nyilvános adatbázisban) a jogalkotási javaslat mögött meghúzódó logika eltérő. Azáltal, hogy valamennyi tagállamban biztosítja az európai fogyatékossági kártya kölcsönös elismerését, e jogalkotási javaslat célja, hogy a más tagállamba utazó vagy oda látogató kártyabirtokosok számára egyenlő feltételek mellett biztosítson hozzáférést a meglévő különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz a szolgáltatások, tevékenységek és létesítmények széles skálájában, akkor is, ha azokat nem díjazás ellenében nyújtják. Ennek a megközelítésnek jelentősen csökkentenie kell a kísérleti projektben a tagállamok számára az európai fogyatékossági kártyát elfogadó szolgáltatók adatbázisainak karbantartásával és frissítésével kapcsolatos adminisztratív terheket.

A fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája tekintetében ez a kezdeményezés a 98/376/EK tanácsi ajánlás[19] által bevezetett rendszer helyébe lép, amely a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájának önkéntes európai modelljéről rendelkezett, és megkönnyítette a parkolási kártya tagállamok közötti elismerését. Az egyes nemzeti kiegészítések vagy az ajánlott modelltől való eltérések különböző kártyák elterjedéséhez vezettek[20], akadályozva azok határokon átnyúló elismerését, valamint a fogyatékossággal élő személyek hozzáférését a „helyi” parkolási kártyával rendelkező fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott különleges parkolási feltételekhez és létesítményekhez. Emellett a tanácsi ajánlást nem frissítették oly módon, hogy az tükrözze a technológia és a digitalizáció terén bekövetkezett fejleményeket, illetve hogy segítséget nyújtson azoknak a tagállamoknak, amelyek a kártyákat érintő csalással és hamisítással kapcsolatos problémákkal küzdenek, azok kezelésében.

---

18 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en

19 A Tanács 98/376/EK ajánlása (1998. június 4.) a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról (HL L 167., 1998.6.12., 25. o.), a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról szóló 98/376/EK ajánlásnak a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozása miatt történő kiigazításáról szóló 2008/205/EK tanácsi ajánlással módosítva (HL L 63., 2008.3.7., 43. o.).

20 További információkért lásd a hatásvizsgálat 6.3. mellékletét: „A fogyatékossággal élő személyek uniós parkolási kártyája” című végrehajtási elemzés, SWD(2023) 289.

A javaslat meghatározza a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítására vonatkozó közös szabályokat és feltételeket, valamint az összes tagállam által alkalmazandó közös modellt, amely az összes meglévő nemzeti parkolási kártyát felváltja.

Továbbá az uniós polgárokkal való egyenlő bánásmód biztosítása érdekében a Bizottságnak szándékában áll olyan külön jogi aktust előterjeszteni, amely kiterjeszti e javaslat hatályát a valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó vagy lakóhellyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokra, akik az uniós joggal összhangban jogosultak más tagállamokba utazni.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ennek a kezdeményezésnek az a célja, hogy megkönnyítse a fogyatékossággal élő személyek számára a más tagállamokba irányuló utazásaik vagy látogatásaik alkalmával, hogy a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés kapcsán – beleértve a díjmentesen nyújtottakat– a fogyatékossággal élő helyi lakosokkal azonos feltételek mellett részesüljenek a rendelkezésre álló különleges feltételekből és/vagy kedvezményes elbánásból, ezáltal megkönnyítve az EU-n belüli szabad mozgáshoz való joguk gyakorlását.

A belső piacon általában díjazás ellenében nyújtott szolgáltatások tekintetében ez a javaslat kiegészíti a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelvet[21]. Kiegészíti továbbá az európai akadálymentesítési irányelvet ((EU) 2019/882 irányelv)[22] és a web-akadálymentesítési irányelvet ((EU) 2016/2102 irányelv)[23], amelyek célja a tagállamok eltérő akadálymentesítési követelményeiből eredő akadályok felszámolása és megelőzése.

A javaslat kiegészíti és megkönnyítheti az utasok jogairól szóló, 2004 és 2021 között elfogadott uniós jogszabályokat négy közlekedési mód tekintetében: légi, vasúti, vízi és autóbuszos közlekedés[24]. Ez a jogszabály biztosítja a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű utasok számára a megkülönböztetésmentességhez való jogot a közlekedéshez való hozzáférés tekintetében, továbbá az ingyenes segítségnyújtáshoz való jogot, valamint szükség esetén a közlekedési szolgáltatásoknak a sajátos szükségleteikhez való igazítását annak érdekében, hogy bármely más polgárhoz hasonlóan igénybe vehessék a négy közlekedési módot.

A kezdeményezés összhangban van a közelmúltban elfogadott (EU) 2022/362 irányelvvel[25] is, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy csökkentett díjakat vagy használati díjakat írjanak elő az útdíjköteles utak/hidak/alagutak esetében, valamint mentességet biztosítsanak az ilyen díjak vagy használati díjak megfizetésének kötelezettsége alól a fogyatékossággal élő személyek által használt vagy tulajdonában lévő járművek esetében az úthasználati díjjal érintett utakon.

---

21 HL L 376., 2006.12.27., 36. o.

22 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 150., 2019.6.7., 70. o.).

23 Az (EU) 2016/2102 irányelv a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről.

24 Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2006/EK rendelete a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól (HL L 150., 2019.6.7., 70. o.); az 1177/2010/EU rendelet a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról; a 181/2011/EU rendelet az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról, az (EU) 2021/782 rendelet a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (átdolgozás). []

25 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/362 irányelve (2022. február 24.) az 1999/62/EK, az 1999/37/EK és az (EU) 2019/520 irányelvnek a járművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjak tekintetében történő módosításáról (HL L 69., 2022.3.4., 1. o.).

A javaslat emellett hozzá fog járulni a fogyatékossággal élő személyek hatékonyabb és inkluzívabb társadalmi részvételének támogatásához is, amint azt a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény előirányozza, és hozzá fog járulni az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének végrehajtásához, mivel a 8. cél ösztönzi a fenntartható turizmust és a helyi kultúrát előmozdító politikákat; a 10. cél az egyenlőtlenségek csökkentésére irányul; a 11. cél pedig a biztonságos, megfizethető, hozzáférhető és fenntartható közlekedési rendszerekhez való hozzáférés mindenki számára történő biztosítását célozza.

Emellett a javaslat további építőelemet biztosít egy szélesebb körű európai digitális tanúsítási infrastruktúra számára, amely az uniós digitális Covid-igazolvány tapasztalataira épít, és a javasolt felülvizsgált rendelet elfogadását követően kapcsolódni fog az európai digitális személyiadat-tárcához.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Ez a javaslat több, egymással összefüggő célkitűzést tartalmaz több szakpolitikai területen, például a szolgáltatások, a közlekedés és a szabad mozgáshoz való jog területén. Ezért a különböző jogalapok alkalmazása a legmegfelelőbb és leghelyesebb e kezdeményezés különböző célkitűzéseinek lefedésére.

Az EUMSZ 53. cikkének (1) bekezdése és 62. cikke (amelyek a belső piacon általában díjazás ellenében nyújtott szolgáltatásokról szólnak) relevánsak, mivel a javaslat lehetővé teszi a kártyabirtokosok számára, hogy egy felkeresett tagállamban a fogyatékossággal élő helyi lakosokkal azonos alapon vegyék igénybe a szolgáltatásokat.

A közlekedés területén nyújtott szolgáltatásokhoz – többek között a parkolóhelyekhez – való hozzáférésre vonatkozó különleges feltételek és kedvezményes elbánás tekintetében az EUMSZ 91. cikke biztosítja a szükséges jogalapot. Emellett ez a cikk azért is releváns, mert ezen alapult az 1998-ban elfogadott tanácsi ajánlás[26], amely létrehozta a jelenlegi uniós parkolási kártya önkéntes rendszerét, és amelynek helyébe a jelenlegi kezdeményezés lép.

Az olyan tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés során biztosított különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás biztosítása érdekében, amelyek nem tartoznak a fent említett egyéb jogalapok hatálya alá tartozó „szolgáltatások” kategóriáiba, különösen a nem díjazás ellenében biztosított tevékenységek és létesítmények esetében, az EUMSZ 21. cikk (2) bekezdése fennmaradó jogalapként lehetővé teszi az Unió számára, hogy olyan intézkedéseket hozzon és fogadjon el, amelyek megkönnyítik az uniós polgároknak a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlását. Ezen túlmenően a szabad mozgáshoz való jogát az uniós szabályokkal összhangban gyakorló uniós polgár családtagjait – állampolgárságuktól függetlenül – az uniós polgárokhoz kell hasonlítani.

• A szubszidiaritás elve (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Ez a javaslat teljes mértékben megfelel a szubszidiaritás elvének. E javaslat egymáshoz kapcsolódó célkitűzéseit a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani, hanem

[26] A Tanács 98/376/EK ajánlása (1998. június 4.) a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról (HL L 167., 1998.6.12., 25. o.), a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról szóló 98/376/EK ajánlásnak a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozása miatt történő kiigazításáról szóló 2008/205/EK tanácsi ajánlással módosítva (HL L 63., 2008.3.7., 43. o.).

az említett célkitűzések a fellépés léptéke és hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. Ezért uniós szinten kell fellépni.

Az azonosított problémák határokon átnyúló jellegűek, amelyeket a tagállamok önmagukban nem tudnak megoldani. Az uniós fellépés szükségessége közvetlenül kapcsolódik a határokon átnyúló utazáshoz és az ahhoz kapcsolódó olyan kihívásokhoz, amelyekkel a fogyatékossággal élő személyek az EU-ban szembesülnek, ezért összehangolt megközelítést kell biztosítani a tagállamok között annak érdekében, hogy megkönnyítsék e személyek számára a különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való egyenlő hozzáférést, vagyis a felkeresett ország által kiállított fogyatékossági igazolvány vagy igazolás birtokosai számára biztosítottakkal azonos feltételek alkalmazását.

Az uniós szintű fellépés hiánya valószínűleg azt eredményezné, hogy a tagállamok eltérő rendszereket fogadnának el, ami továbbra is nehézségeket okozna a fogyatékossági igazolványok és igazolások, valamint az uniós parkolási igazolvány határokon átnyúló elismerése terén. Amennyiben az EU nem avatkozik be, valószínűleg tovább növekednének a nemzeti fogyatékossági igazolványok és igazolások közötti különbségek, és a tagállamokban a fogyatékossággal élő személyekkel szembeni eltérő bánásmód megmaradna vagy tovább növekedne, ami kedvezőtlen hatással lenne a szolgáltatásokkal, tevékenységekkel és létesítményekkel kapcsolatos különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáférésükre, ideértve a nem díjazás ellenében biztosított szolgáltatásokat is, és negatív hatással lehet a szabad mozgáshoz való jogaik gyakorlására.

A kezdeményezésnek nem célja egy tagállamon belül a fogyatékossági státusz megszerzésére vonatkozó jogosultsági kritériumok, feltételek vagy értékelési eljárások harmonizálása, ami továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik. Ezért ez a javaslat nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy meghatározzák a fogyatékossági státusz értékelésére vonatkozó feltételeket és eljárásokat az európai fogyatékossági kártya kiállítása, a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való jog elismerése, valamint a fogyatékossággal élő személyek számára kiállított igazolvány, fogyatékossági vagy parkolási igazolvány vagy bármely más hivatalos dokumentum helyi, regionális vagy nemzeti szintű kiállítása céljából.

A javaslat továbbá nem sérti a nemzeti hatásköröket annak eldöntésére, hogy a fogyatékossággal élő személyek és adott esetben az őket kísérő vagy segítő személy(ek) számára különleges kedvezményeket vagy kedvezményes feltételeket, például ingyenes hozzáférést, csökkentett díjakat vagy kedvezményes elbánást biztosítanak-e. A javaslat nem ír elő kötelezettségeket sem a magánszereplők, sem a hatóságok számára a kedvezményes feltételek biztosítása tekintetében. Csak azt biztosítja, hogy amennyiben ilyen különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást biztosítanak, ezek egyenlő feltételek mellett álljanak rendelkezésre minden olyan fogyatékossággal élő személy számára, aki európai fogyatékossági kártyával vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájával rendelkezik, és hogy az ezzel kapcsolatos információk akadálymentes formátumokban, az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott, a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelmények alkalmazásával rendelkezésre álljanak.

- **Az arányosság elve**

Ami az arányosság elvét illeti, a javaslat formája és tartalma nem lépi túl a különböző, egymással összefüggő célkitűzések eléréséhez szükséges és arányos mértéket.

Mindkét kártyára vonatkozóan általános, közös szabályrendszer és egységesített formátum/sablon van meghatározva. Figyelembe véve azonban a nemzeti különbségeket,

körülményeket és gyakorlatokat, magának a fogyatékossági státusznak az értékelése, a kártyák kiállításához szükséges eljárások megállapítása, valamint a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés tekintetében a fogyatékossággal élő személyek számára biztosított különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás meghatározása – ideértve a nem díjazás ellenében nyújtott szolgáltatásokat is – a tagállamok hatáskörébe tartozik, kivéve, ha az uniós jog másként rendelkezik.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A meghatározott jogalapokkal, nevezetesen az EUMSZ 91. cikkével összefüggésben értelmezett 53. cikkének (1) bekezdésével és 62. cikkével és 21. cikkének (2) bekezdésével összhangban az irányelv tekinthető a kezdeményezés különböző, egymással összefüggő célkitűzéseinek megvalósítására alkalmas, arányos és hatékony eszköznek.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

2022 júliusában létrehozták az európai fogyatékossági kártyával foglalkozó szolgálatközi irányítócsoportot, amely aktívan részt vett a kezdeményezés előkészítésében, beleértve annak hatásvizsgálatát is.

A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban konzultációra került sor a nemzetközi, uniós és nemzeti érdekelt felek széles körével, nevezetesen i. az ügyben érdekelt felekkel (pl. nemzeti hatóságokkal, szolgáltatókkal, nem kormányzati szervezetekkel); ii. az európai fogyatékossági kártya vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája potenciális kedvezményezettjeivel (pl. fogyatékossággal élő személyek, személyi asszisztensek); valamint iii. a szakértőkkel (pl. kutatókkal, tanácsadókkal, nemzetközi szervezetekkel).

Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció a következőkre terjedt ki: a) nyilvános konzultáció, b) stratégiai és c) célzott interjúk, d) célzott online felmérések, e) három online munkaértekezlet, f) hat fókuszcsoport kiválasztott tagállamok szolgáltatóival és g) hat esettanulmány. Az érdekelt felek észrevételeket küldhetnek a Bizottság h) véleményezési felhívásával kapcsolatban is[27].

A konzultációs tevékenységek többségét külső vállalkozó szervezte a hatásvizsgálat elkészítését támogató tanulmány részeként. A Bizottság konzultált a fogyatékossággal élő személyeket képviselő tagállami hatóságokkal és civil társadalmi szervezetekkel is, amelyek tagjai a fogyatékosságügyi platformnak. A platform ülésein és az európai fogyatékossági kártyával foglalkozó alcsoportjában folytatott megbeszélések kulcsfontosságúak voltak ahhoz, hogy visszajelzés érkezzen a javaslat finomhangolásához.

- **Hatásvizsgálat**

Az európai fogyatékossági kártya és az európai parkolási kártya kiállításának és használatának keretét, szabályait és feltételeit meghatározó bizottsági kezdeményezésre irányuló javaslatot hatásvizsgálati jelentés[28] kíséri, amelynek tervezetét 2023. június 21-én nyújtották be a Szabályozói Ellenőrzési Testületnek. A Testület 2023. július 19-én fenntartások mellett

[27] További részletekért lásd: az érdekelt felekkel folytatott konzultáció összefoglaló jelentése, a hatásvizsgálati jelentés 2. melléklete, SWD(2023) 289.

[28] SWD (2023) 289.

kedvező véleményt fogalmazott meg. A hatásvizsgálat a testület megállapításaival és ajánlásaival összhangban felülvizsgálat tárgyát képezte. A testület részletesebb technikai észrevételeinek megvitatására szintén sor került.

A lehetőségek kialakítása és az egyes lehetőségek elvetésére irányuló döntés nagymértékben az európai fogyatékossági kártya kísérleti projektje során szerzett tapasztalatokon, valamint a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról szóló, 1998. június 4-i 98/376/EK tanácsi ajánlás tapasztalatain, továbbá az érdekelt felektől és a tagállamoktól kapott visszajelzéseken alapul.

Sor került az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája egyetlen kártyába történő összevonása lehetőségének mérlegelésére, amit a gyakorlati és technikai megvalósíthatóság hiánya miatt elvetettek[29]. A két kártya eltérő jogosultsági kritériumokkal, kiállítási eljárással (eljárásokkal), alkalmazási körrel és használattal rendelkezik. Az európai fogyatékossági kártyával rendelkezők közül nem mindenki rendelkezne a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájával. A megkérdezett érdekelt felek rámutattak, hogy a két kártya összevonása korlátozná annak lehetőségét, hogy a fogyatékossággal élő személyek mindkét kártyát egyidejűleg használják. A gyakorlatban az európai parkolási kártyát jellemzően a járműben hagyják jól látható helyen, míg az európai fogyatékossági kártyának a kártyabirtokosnál kell lennie. Az érdekelt felek ezért úgy vélték, hogy ezeket két külön kártyaként kell megtartani.

Az értékelés olyan szakpolitikai alternatívákat vizsgált meg, amelyek célja a fogyatékossági státusz kölcsönös elismerésének megkönnyítése az EU-ban másik tagállamba látogatás esetén a szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében(A), valamint a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája használatának megkönnyítése és az azzal kapcsolatos jogbiztonság előmozdítása (B), amelyek együttesen kezelik az azonosított kihívásokat.

Számos más lehetőséget is elvetettek, például az önkéntes megállapodásokat[30], amelyek csak a szolgáltatások egy részét fedik le[31], a fogyatékossági státusz értékelésére szolgáló fogalommeghatározásokat vagy a jogosultsági kritériumok harmonizálását[32], illetve a megfelelő kártyák uniós szintű kiállítására vonatkozó eljárások harmonizálását[33].

Az előnyben részesített alternatíva az A2. szakpolitikai alternatíva (az összes szolgáltatási ágazatra kiterjedő európai fogyatékossági kártya valamennyi tagállamban alkalmazandó kötelező modellje) és a B2. alternatíva (a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kötelező modellje) kombinációja.

Az *A2. szakpolitikai alternatíva* könnyíti meg a leghatékonyabban a fogyatékossági státusz kölcsönös elismerését egy másik tagállam meglátogatása során a szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, mivel előírja az európai fogyatékossági kártya létrehozását, amelyet

---

29 Az európai parkolási kártya és az új európai fogyatékossági kártya összevonásának lehetőségét illetően a vélemények eltérőek. A tagállamok és a fogyatékossággal élő személyeket képviselő civil társadalmi szervezetek között erős egyetértés van abban, hogy az európai parkolási kártyát nem szabad összevonni az új európai fogyatékossági kártyával. Ezzel szemben a nyilvános konzultáció egyes válaszadói egyetértettek abban, hogy az európai parkolási kártyát be kell építeni az új európai fogyatékossági kártyába – ők valószínűleg összekeverték az „egységes kártyát” és az „egységes jogi eszközt”.

30 Ez azt jelentené, hogy a kártya szabványos (fizikai és/vagy digitális) formátumában idővel további eltérések keletkeznének, és ezzel összefüggésben nehézségekbe ütközne a kártya elismerése és használata, valamint nagy fokú bizonytalanság keletkezne a fogyatékossággal élő személyek számára.

31 Ami súlyos adminisztratív terhet jelentene, és nem foglalkozna a fogyatékossággal élő személyekkel szembeni egyenlő bánásmód alapvető kérdésével, függetlenül attól, hogy hol értékelik fogyatékosságukat.

32 Ami túlmutatna az EU hatáskörén.

33 Ua.

pontosan erre a célra kell használni, és amelyet a tagállamokban könnyen el lehet ismerni. A kártya megszüntetné a bizonytalanságot mind azon szolgáltatók számára, amelyeknek jelenleg ellenőrizniük kell az ügyfelek fogyatékossági státuszát, mind pedig a más tagállamba utazó vagy oda látogató, fogyatékossággal élő személyek számára.

A *B2. szakpolitikai alternatíva* a leghatékonyabb az uniós parkolási kártya elismerésének megkönnyítésében. Kötelező erejű jogi aktusként kötelezővé teszi a közös uniós parkolásikártya-modellre, valamint annak biztonsági formátumára és jellemzőire vonatkozó minimumkövetelményeket. A nemzeti parkolási igazolványok egységesebb formátuma csökkentené az elismerésükkel kapcsolatos bizonytalanságot a fogyatékossággal élő személyek számára, megkönnyítve a fogyatékossággal élő személyek életét, amikor autóval utaznak az EU-ban. Ez lehetővé tenné a kártyabirtokosok számára, hogy autóval utazzanak anélkül, hogy bizonytalan lenne, hogy parkolási kártyájukat külföldön elismerik-e. Költségmegtakarítást is eredményezne az érintett személyek számára, mivel használhatnák a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott nyilvános parkolóhelyeket.

A szakpolitikai alternatívák előnyben részesített kombinációja várhatóan pozitív társadalmi hatásokkal és erőteljes pozitív hatásokkal jár az alapvető jogok (nevezetesen a szabad mozgás, a megkülönböztetésmentesség és a fogyatékossággal élő személyek integrációja) biztosítására az EU-ban. A kombinált szakpolitikai lehetőségek környezeti hatása valószínűleg csekély és jelentéktelen mértékű lesz, miközben korlátozott pozitív digitális hatásokkal járna. Az előnyben részesített szakpolitikai alternatívák várhatóan nem gyakorolnak jelentős hatást a versenyképességre és a kkv-kra, és a vállalkozások várható adminisztratív költségei elhanyagolhatók lesznek[34].

- **Alapvető jogok**

A javaslat kedvező hatást[35] gyakorolna az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt számos alapvető jogra.

A fogyatékossági igazolványok és a parkolási igazolványok EU-szerte történő elismerésével kapcsolatos bizonytalanság csökkentése megkönnyítené a fogyatékossággal élő személyek számára a szabad mozgáshoz való joguk hatékony gyakorlását, amikor a lakóhelyüktől eltérő tagállamba utaznak (a Charta 45. cikke).

A fogyatékossággal élő személyek számára a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés kapcsán nyújtott különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás egyenlő igénybevétele – ideértve a nem díjazás ellenében nyújtott szolgáltatásokat, tevékenységeket és létesítményeket is –, valamint a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való egyenlő hozzáférés a fogyatékossággal élő személyek javát szolgálja, biztosítva függetlenségüket, társadalmi beilleszkedésüket és a közösségi életben való részvételüket (a Charta 26. cikke).

A javaslat hozzájárulna a megkülönböztetésmentesség és az egyenlőség elvéhez a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén (a Charta 21. cikke). A fogyatékossággal élő személyek ilyen szolgáltatások igénybevételére vonatkozó választása szempontjából fontos tényező az, hogy valamennyi tagállamban az adott országban elismert fogyatékossággal élő lakosokkal azonos alapon, állampolgárságon vagy lakóhelyen alapuló megkülönböztetés

[34] További részletekért lásd: 6. fejezet („Melyek a szakpolitikai alternatívák hatásai?”) és 5. melléklet: A hatásvizsgálati jelentés versenyképességi ellenőrzése, SWD(2023) 289.

[35] A lebontott adatok hiánya miatt sajnos ebben a szakaszban nem lehet mérni a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatást.

nélkül részesülhessenek különleges feltételekben, kedvezményes elbánásban vagy parkolási feltételekben és létesítményekben.

Az európai fogyatékossági kártyára és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájára vonatkozó szabályok és közös feltételek keretének létrehozása szintén elősegíti valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes körű és egyenlő gyakorlásának előmozdítását, védelmét és biztosítását valamennyi fogyatékossággal élő személy számára, valamint elősegíti a veleszületett méltóság tiszteletben tartását. Biztosítani fogja a fogyatékossággal élő személyek hatékonyabb és inkluzívabb társadalmi részvételét, amint azt a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény előirányozza.

Ez a javaslat személyes adatok, különösen a kártyatulajdonos fogyatékossági státuszára vonatkozó adatok kezelését vonja maga után. Az egyének személyes adatainak kezelése, beleértve a személyes adatok gyűjtését, felhasználását és az azokhoz való hozzáférést, érinti a Charta 7. és 8. cikke szerinti magánélethez való jogot, valamint a személyes adatok védelméhez való jogot. Az ezen alapvető jogokba való beavatkozás azonban elengedhetetlen, és megfelel az uniós jog által elismert általános érdekű célkitűzésnek.

Ami a személyes adatok védelméhez való jogot illeti, a kártyákat kiállító tagállami hatóságok lesznek az adatok adatkezelői. A tagállamoknak ezen irányelv végrehajtása során biztosítaniuk kell, hogy nemzeti jogszabályaik az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel[36] összhangban megfelelő biztosítékokat írjanak elő a személyes adatok, különösen a kártyabirtokos fogyatékossági státuszára vonatkozó személyes adatok kezelésére vonatkozóan. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt személyes adatok biztonságát, hitelességét és bizalmas jellegét. A digitális jellemzők és a digitális formátum létrehozásakor végrehajtási jogi aktus útján további biztonsági intézkedéseket lehet előírni a személyes adatokra vonatkozóan. A javasolt irányelv alkalmazásában a személyes adatokat csak a fizikai kártyán kell feltüntetni, és a kártya formátumának és specifikációinak meghatározását követően be kell illeszteni a kiállított digitális kártyába.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak csupán rendkívül korlátozott hatása van az EU költségvetésére. Az egyetlen működési költség a bizottsági és szakértői csoportok üléseinek megszervezésével, valamint a nemzeti átültető intézkedések ellenőrzésének támogatásával kapcsolatos, azaz a meglévő költségvetési sorban szereplő 0,62 millió EUR összegű működési előirányzat, valamint az évi 0,342 millió EUR igazgatási kiadás. Ez a kiadás az alapok belső átcsoportosítását vonja maga után, az összeg növelése nélkül.

[36] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679/EU rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat jóváhagyása esetén a tagállamoknak a hatálybalépéstől számított hat hónapon belül értesíteniük kell a Bizottságot az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítására, megújítására és visszavonására kijelölt szerv(ek)ről, valamint az ilyen kártyák kiállításának vagy érvénytelenné nyilvánításának feltételeiről.

A tagállamoknak közölniük kell a Bizottsággal minden olyan információt, amelyre a Bizottságnak szüksége van ahhoz, hogy az irányelv alkalmazásáról rendszeres jelentést készítsen az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A javaslat nem igényel magyarázó dokumentumokat a nemzeti jogba való átültetéséhez.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes ismertetése**

Az 1. cikk meghatározza a tárgyat.

A hatályról szóló 2. cikk a tárgyi hatályra vonatkozik, és leírja, hogy az irányelv mely szolgáltatásokra, tevékenységekre és létesítményekre terjed ki, beleértve a nem díjazás ellenében nyújtottakat is. Megismétli, hogy továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik a fogyatékossági státusz értékelése, valamint az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítása, a 6. és 7. cikkben előírt közös elemek tiszteletben tartása mellett annak eldöntése, hogy különleges ellátásokat vagy konkrét különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást biztosítanak-e a fogyatékossággal élő személyek és adott esetben az őket kísérő vagy segítő személy(ek) számára. Tisztázza továbbá a tárgyat azáltal is, hogy kizárja a szociális biztonsági ellátásokat.

A 3. cikk fő fogalommeghatározásokat tartalmaz.

A 4. cikk felsorolja a kedvezményezetteket, az 5. cikk pedig egyenlő hozzáférést biztosít az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája birtokosai és az őket kísérő vagy segítő személy(ek) számára, beleértve azokat is, akiket a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban személyi asszisztens(ek)ként ismernek el.

A 6. és a 7. cikk meghatározza az európai fogyatékossági kártya, illetve a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája formátumát, eljárásait és adminisztratív alakiságait. Ezek a kártyák bevezetéséhez és érvényességéhez kapcsolódnak, és meghatározzák a mellékletekben szereplő megfelelő formátumokat. Mindkét cikk felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kártyák digitalizálására vonatkozó részletes rendelkezések meghatározása céljából.

A 8. cikk lehetővé teszi közös műszaki előírások elfogadását a kártyák formátumának és a jövőbeli digitális elemek formátumának további pontosítása érdekében.

A 9. cikk meghatározza a felügyeletre, a megfelelésre és az akadálymentes információkra vonatkozó rendelkezéseket a kártya használata tekintetében, beleértve a hamisítás vagy csalás kockázatát is.

A 10. cikk előírja a tagállamok számára, hogy azonosítsák a kártyákat kiállító illetékes hatóságokat.

A 11. és 12. cikk meghatározza a Bizottság általi felhatalmazásgyakorlásra vonatkozó szabályokat és eljárásokat, valamint a 6., 7. és 8. cikkben meghatározott végrehajtási jogi aktusokat.

A 13. és 14. cikk a végrehajtásra és a szankciókra vonatkozik, lehetővé téve, hogy a fogyatékossággal élő személyeket képviselő szervezetek és más, jogos érdekkel rendelkező közintézmények is fellépjenek az irányelvnek való megfelelés biztosítása érdekében. A szankciókat korrekciós intézkedéseknek kell kísérniük, mivel fontos a kártyák használata során felmerült problémák orvoslása és a jövőbeli javulást célzó lépések megtétele.

A 15. cikk kísérő intézkedéseket tartalmaz az információhoz való hozzáférésre és a figyelemfelkeltésre vonatkozóan, beleértve az információk hozzáférhetőségét is.

A 16. cikk az irányelv alkalmazását érintő első és későbbi jelentéstételre és felülvizsgálatra, valamint kötelezettségekre vonatkozik.

A 17. cikk előírja, hogy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájára vonatkozó jelenlegi ajánlás elavulttá válik, és alkalmazása megszűnik.

A 18. és 19. cikk rendelkezik az átültetésről és a hatálybalépésről.

Az I. és a II. melléklet ismerteti az európai fogyatékossági kártyát és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját, valamint meghatározza azok formátumát és felépítését.

2023/0311 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. cikke (1) bekezdésére és 62. cikkére, valamint 91. cikkére ás 21. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[1],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[2],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Európai Unió (EU) az Európai Unióról szóló szerződésben, az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) és az Európai Unió Alapjogi Chartájában (Charta) foglaltak szerint az emberi méltóság, a szabadság és az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul, és elkötelezett a – többek között a fogyatékosságon alapuló – megkülönböztetés elleni küzdelem mellett.

(2) A Charta 26. cikkében az Unió elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és munkaerőpiaci beilleszkedésük, valamint a közösségi életben való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

(3) Minden uniós polgárnak alapvető joga, hogy – a Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel – szabadon mozogjon és tartózkodjon a tagállamok területén.

(4) Az Európai Unió Bírósága szerint az uniós polgárság célja a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlása során biztosítani a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállását, amely lehetővé teszi az azonos helyzetben lévő személyek számára, hogy az EUMSZ tárgyi hatálya alatt állampolgárságuktól függetlenül ugyanolyan jogi bánásmódban részesüljenek, a kifejezetten előírt kivételekre is figyelemmel.

(5) Az Unió részes fele a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek (UNCRPD)[3], és az abban foglalt rendelkezések – az Unió hatáskörén

[1] HL C ., ., . o.
[2] HL C ., ., . o.

belül – az uniós jogrend szerves részét képezik. Valamennyi tagállam részes fele a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek, és az a hatásköreik keretein belül rájuk nézve is kötelező.

(6) A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény célja valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes és egyenlő gyakorlásának előmozdítása, védelme és biztosítása valamennyi fogyatékossággal élő személy számára, és veleszületett méltóságuk tiszteletben tartásának előmozdítása, ezáltal biztosítva a teljes körű és hatékony társadalmi részvételt, valamint beilleszkedést másokkal egyenlő alapon. A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény azt is elismeri, hogy megfelelő intézkedéseket kell hozni a fogyatékossággal élő személyek számára az akadálymentesség biztosítása érdekében.

(7) Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság által 2017. november 17-én Göteborgban kihirdetett szociális jogok európai pillére[4] kimondja, hogy többek közt fogyatékosságtól függetlenül mindenkinek joga van egyebek mellett az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez a nyilvánosság számára elérhető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében (3. alapelv). Emellett a szociális jogok európai pillére elismeri, hogy a fogyatékossággal élő személyeknek joguk van a társadalomban való részvételüket lehetővé tevő szolgáltatásokhoz (17. alapelv).

(8) Az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: az európai akadálymentesítési irányelv)[5] célja a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a tagállamokban eltérő akadálymentességi követelményekből eredő akadályok felszámolása és megelőzése révén, hozzájárulva ezáltal az akadálymentes termékek és szolgáltatások elérhetőségének növeléséhez a belső piacon, beleértve bizonyos a közszolgáltatások weboldalaihoz és mobileszköz-alapú szolgáltatásaihoz való hozzáférést[6], valamint a releváns információk akadálymentességének javítását. Ezenkívül az uniós jog garantálja a megkülönböztetésmentességhez való jogot a közlekedéshez való hozzáférés terén és egyéb jogokat, mint az ingyenes segítségnyújtást a légi[7], vasúti[8], tengeri[9] vagy autóbuszos[10] utazást igénybe vevő, fogyatékossággal élő és csökkent mozgásképességű utasok számára. Az uniós jog lehetővé teszi a tagállamok számára azt is, hogy csökkentett díjakat vagy használati díjakat írjanak elő az útdíjköteles utak/hidak/alagutak esetében, valamint mentességet biztosítsanak az ilyen díjak vagy

---

3 A Tanács 2010/48/EK határozata (2009. november 26.) a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről (HL L 23., 2010.1.27., 35. o.).

4 A szociális jogok európai pillérének kihirdetéséről szóló intézményközi nyilatkozat (HL C 428., 2017.12.13., 10. o.).

5 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 150., 2019.6.7., 70. o.).

6 Emellett a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló (EU) 2016/2102 irányelv célja javítani a közszférabeli szervezetek webhelyeinek és mobilalkalmazásainak akadálymentesítését.

7 Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2006/EK rendelete (2006. július 5.) a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól (HL L 204., 2006.7.26., 1. o.).

8 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/782 rendelete (2021. április 29.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (HL L 172., 2021.5.17., 1. o.).

9 Az Európai Parlament és a Tanács 1177/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 334., 2010.12.17., 1. o.).

10 Az Európai Parlament és a Tanács 181/2011/EU rendelete (2011. február 16.) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 55., 2011.2.28., 1. o.).

használati díjak megfizetésének kötelezettsége alól a fogyatékossággal élő személyek által használt vagy tulajdonában lévő járművek esetében az úthasználati díjjal érintett utakon[11].

(9) A fogyatékossággal élő személyek a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságaihoz fordulhatnak fogyatékossági státuszuk elismerése érdekében, mivel ez e hatóságok hatáskörébe tartozik. Minden egyes tagállam és illetékes hatóságaik rendelkeznek a fogyatékosság értékelésére irányuló eljárással, amely tagállamonként eltérő. Amennyiben az illetékes hatóságok elismerik a kérelmező fogyatékossági státuszát, fogyatékossági igazolást, fogyatékossági igazolványt vagy a kérelmező fogyatékossági státuszát elismerő egyéb hivatalos dokumentumot állítanak ki.

(10) Mivel a tagállamok egymás közt nem ismerik el a fogyatékossági státuszt, a fogyatékossággal élő személyek sajátos nehézségekkel szembesülhetnek a szabad mozgáshoz való alapvető jogaik gyakorlása során.

(11) Azon fogyatékossággal élő személyek, akik munkavégzés, tanulmányok folytatása vagy más célból hosszabb időre egy másik tagállamba költöznek, az adott tagállam alkalmazandó szabályaival összhangban kérhetik a másik tagállam illetékes hatóságait fogyatékossági státuszuk értékelésére és hivatalos elismerésére, és fogyatékossági igazolást, fogyatékossági kártyát vagy bármely más hivatalos dokumentumot kaphatnak, amely elismeri a fogyatékossági státuszukat, kivéve, ha a jog erről másként rendelkezik, vagy a tagállamok máshogy állapodtak meg.

(12) Azok az elismert fogyatékossággal élő személyek azonban, akik rövid ideig a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba utaznak vagy látogatnak, jelentős nehézségekbe ütközhetnek, ha fogyatékossági státuszukat nem ismerik el abban a tagállamban, ahová utaznak vagy látogatnak, és ha nem rendelkeznek a fogadó tagállamban fogyatékossági státuszukat elismerő igazolással, fogyatékossági kártyával vagy más hivatalos dokumentummal annak érdekében, hogy az ott kínált különleges feltételekben és/vagy kedvezményes elbánásban részesüljenek.

(13) Ebben az esetben a másik tagállamba utazó vagy látogató fogyatékossággal élő személyek hátrányos helyzetbe kerülnek a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlása tekintetében azokkal a fogyatékossággal élő személyekkel szemben, akik fogyatékossági igazolással, fogyatékossági kártyával vagy bármely más olyan hivatalos dokumentummal rendelkeznek, amely elismeri fogyatékossági státuszukat abban a tagállamban, amelybe utaznak vagy látogatnak.

(14) Továbbá bizonytalanságot teremt számukra az, hogy nem tudják, hogy fogyatékossági státuszukat és az e státuszt elismerő hivatalos okmányokat el lehet-e ismerni, és ha igen, milyen mértékben, amikor egy másik tagállamba utaznak vagy látogatnak. Végső soron a fogyatékossággal élő személyeket visszatarthatják a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlásától.

(15) A köz- és magánterületekhez való hozzáférés fizikai és egyéb akadályai mellett a magas kiadások kulcsfontosságú tényezők, amelyek sok fogyatékossággal élő személyt eltántorítanak az utazástól[12], mivel sajátos szükségleteik vannak, és

---

[11] Az Európai Parlament és a Tanács 1999/62/EK irányelve, valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/362 irányelve az 1999/62/EK, az 1999/37/EK és az (EU) 2019/520 irányelvnek a gépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjak tekintetében való módosításáról.

[12] Az uniós szintű civil társadalmi szervezeteket célzó felmérésen alapuló zárójelentés megállapításai; Shaw és Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey”, 25(3) Tourism Management (2004) 397-403; Eugénia Lima Devile és Andreia Antunes Moura (2021),

szükségük lehet kísérő vagy segítő személy(ek)re is, beleértve azokat is, akiket a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlatokkal összhangban személyi asszisztens(ek)nek ismernek el, és mindez magasabb utazási költségeket eredményez, mint a fogyatékossággal nem rendelkező személyek esetében[13]. Az, hogy más tagállamokban nem ismerik el a fogyatékossági státuszt, korlátozhatja a különleges feltételekhez – például az ingyenes hozzáféréshez, a kedvezményes díjakhoz vagy a kedvezményes elbánáshoz – való hozzáférést, és hatással lehet utazási költségeikre, életükre és választásaikra.

(16) Az akár javadalmazás ellenében, akár anélkül kínált kedvezményes elbánás (például a személyes segítségnyújtás, az elsőbbségi hozzáférés stb.) fontos lehet a fogyatékossággal élő személyek számára a különböző szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez vagy létesítményekhez való hozzáférés és azok élvezete szempontjából. Mivel azonban a meglátogatott vagy felkeresett tagállamban nem ismerik el fogyatékossági státuszukat és az e státuszt elismerő, más tagállamokban kiállított hivatalos dokumentumokat, előfordulhat, hogy a fogyatékossággal élő személyek nem részesülhetnek az adott tagállam magánszereplői vagy hatóságai által az ott kiállított fogyatékossági igazolás, fogyatékossági igazolvány vagy bármely más, fogyatékossági státuszt elismerő hivatalos okmány birtokosai számára kínált különleges feltételekben vagy kedvezményes elbánásban.

(17) A 2016-ban indított és nyolc tagállamban megvalósított, az európai fogyatékossági igazolvánnyal kapcsolatos kísérleti projekt egyértelműen bizonyította, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára milyen előnyökkel jár a kultúra, a szabadidő, a sport és egyes esetekben a közlekedés területén nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint az EU-n belüli, rövid távú, határokon átnyúló mozgásuk támogatása[14]. Emellett más példákat is tartalmazott olyan szolgáltatásokra, tevékenységekre és létesítményekre, amelyek különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást kínálnak a fogyatékossággal élő személyeknek.

(18) Fogyatékossági státuszuk alapján a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyát kérhetnek a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságaitól, vagyis parkolási igazolványt a fogyatékossággal élő személyek számára, amely elismeri a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott bizonyos parkolási feltételekhez és létesítményekhez való jogot. Minden tagállam meghatározott olyan – helyi, regionális vagy nemzeti szintű – kérelmezési eljárást, amellyel a fogyatékossággal élő személyek (vagy az őket kísérő vagy segítő személy[ek], ideértve a személyi asszisztens[eke]t is) számára szóló parkolási kártyát lehet igényelni, és kapcsolódó jogosultsági kritériumokat.

(19) A 98/376/EK tanácsi ajánlás[15] meghatározta a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájának európai modelljét, amely megkönnyítette a parkolási igazolvány

---

Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process.

13 McKercher és Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives, 59–66. [Több az Indokoláshoz?]

14 Lásd még az uniós fogyatékossági kártyával és a kapcsolódó ellátásokkal kapcsolatos kísérleti intézkedés végrehajtását értékelő tanulmány zárójelentését, amelyet 2021 májusában tettek közzé, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en

15 A Tanács 98/376/EK ajánlása (1998. június 4.) a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról (HL L 167., 1998.6.12., 25. o.) a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról szóló 98/376/EK ajánlásnak a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel

tagállamok közötti elismerését. Végrehajtása és az ajánlott modell nemzeti kiegészítései vagy az attól való eltérések azonban számos különböző kártyát eredményeztek. Ez akadályozza a kártyák határokon átnyúló elismerését a tagállamok között, és akadályozza a fogyatékossággal élő személyek hozzáférését más tagállamokban az ott kiállított parkolási kártyával rendelkező fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez. Emellett a tanácsi ajánlást nem aktualizálták annak érdekében, hogy tükrözze a folyamatos technológiai és digitalizációs fejleményeket. A tagállamok a kártyákkal kapcsolatos csalással és hamisítással kapcsolatban is problémákkal szembesülnek, mivel a formátum általában meglehetősen egyszerű és könnyen hamisítható, és a gyakorlatban tagállamonként eltérő, ami megnehezíti az ellenőrzést.

(20) Annak megkönnyítése érdekében, hogy a fogyatékossággal élő személyek más tagállamokban hozzáférjenek a szolgáltatásokkal, tevékenységekkel és létesítményekkel kapcsolatos különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, ideértve azokat az eseteket is, amikor azokat nem díjazás ellenében nyújtják, meg kell szüntetni a más tagállamba való utazás vagy látogatás során fennálló azon akadályokat és nehézségeket, amelyek a fogyatékossági státusz, valamint az e státuszt elismerő, más tagállamokban kiállított hivatalos dokumentumok elismerésének és a parkolási jogok elismerésének a hiányából fakadnak.

(21) Ezért annak érdekében, hogy egy másik tagállamba való utazás vagy látogatás során a fogyatékossággal élő személyeknek lehetőségük nyíljon a meglátogatott tagállam magánszereplői vagy hatóságai által biztosított különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való jog gyakorlására az adott tagállam fogyatékossággal élő lakosaival azonos alapon, állampolgárság alapján történő megkülönböztetés nélkül, valamint hogy az adott tagállam fogyatékossággal élő lakosaival azonos alapon hozzáférjenek a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez, meg kell határozni a fogyatékossággal élő személyek elismert fogyatékossági státuszát igazoló európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való elismert jogot igazoló európai parkolási kártya keretét, szabályait és közös feltételeit, ideértve ezek közös egységes modelljét is.

(22) Az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kölcsönös elismerésének meg kell könnyítenie és garantálnia kell az egy tagállamban elismert fogyatékossággal élő személyek számára más tagállamokban a magánüzemeltetők vagy nemzeti hatóságok által kínált különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáférést számos szolgáltatás, tevékenység és létesítmény tekintetében, beleértve a nem díjazás ellenében nyújtottakat, valamint a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való hozzáférést a fogadó ország illetékes hatóságai által kiállított nemzeti igazolások, fogyatékossági igazolványok vagy a fogyatékossági státuszt elismerő egyéb hivatalos dokumentumok és a fogyatékossággal élő személyek számára kiállított nemzeti parkolási igazolványok alapján biztosítottakkal egyenlő feltételek mellett.

(23) A parkolási feltételek és létesítmények mellett az ezen irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások, tevékenységek és létesítmények a hatóságok vagy magánüzemeltetők által nyújtott, folyamatosan változó tevékenységek széles körét fedik le, beleértve a

---

Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozása miatt történő kiigazításáról szóló, 2008. március 3-i tanácsi ajánlással módosítva (HL L 63., 2008.3.7., 43. o.).

nem díjazás ellenében nyújtott, akár kötelező (nemzeti/helyi szabályok vagy jogi kötelezettségek alapján), akár önkéntes alapon (különösen magánüzemeltetők által) nyújtott, különböző szakpolitikák hatálya alá tartozó tevékenységeket is, például a kultúra, a szabadidő, az idegenforgalom, a sport, a közösségi és egyéni közlekedés vagy az oktatás területén.

(24) A különleges feltételekre vagy a kedvezményes elbánásra példa az ingyenes hozzáférés, a csökkentett ár, a díjköteles utakra/hidakra/alagutakra vonatkozó csökkentett (használati) díj, az elsőbbségi hozzáférés, a kijelölt ülőhely parkokban és egyéb közterületeken, az akadálymentes ülőhely kulturális vagy nyilvános rendezvényeken, a személyi segítség, a segítő állat, a tengerparton a vízbe való bejutáshoz nyújtott segítség, más támogatás (például Braille-íráshoz való hozzáférés, audiokalauz, jelnyelvi tolmácsolás), a segédeszköz- vagy segítségnyújtás, a kerekesszék vagy úszó kerekesszék kölcsönzése, az akadálymentes turistainformáció, a segédmotoros rokkantkocsi-használat megengedése az utakon vagy a kerekesszékek használatának megengedése a kerékpársávokon stb. A parkolási feltételek és létesítmények magukban foglalják a kibővített vagy fenntartott parkolóhelyeket. Ami a személyszállítási szolgáltatásokat illeti, a fogyatékossággal élő személyeknek a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban kínált különleges feltételeken vagy kedvezményes elbánáson túlmenően a segítő állatok, a személyi asszisztensek vagy a fogyatékossággal élő (vagy csökkent mozgásképességű) személyeket kísérő vagy segítő egyéb személyek díjmentesen utazhatnak vagy ülőhelyet kaphatnak a fogyatékossággal élő személy mellett, amennyiben ez megvalósítható.

(25) Az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája valamely tagállamban történő kiállítását ezen irányelv és az adott tagállamnak a fogyatékossággal élő személyek fogyatékossági státuszának és parkolási jogainak értékelésére és elismerésére alkalmazandó eljárásai és hatáskörei együtt határozzák meg.

(26) A fizikai formátum mellett a tagállamoknak digitális kártyát is biztosítaniuk kell, amint a vonatkozó formátumot és előírásokat meghatározzák felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok révén, a Bizottság javaslata alapján. E javaslatnak az igazolványok és dokumentumok digitalizálásával – például az (EU) 2021/953 rendelet alapján létrehozott uniós digitális Covid-igazolvánnyal –kapcsolatban európai szinten végzett korábbi és folyamatban lévő munka tapasztalataira kell épülnie, és lehetővé kell tennie az európai fogyatékossági kártya és az európai parkolási kártya európai digitális személyiadat-tárcán keresztüli használatát[16]. A fogyatékossággal élő személyek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a digitális vagy a fizikai formátumot, vagy mindkettőt használhassák.

(27) Az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítása személyes adatok kezelésével jár, ideértve különösen a kártyatulajdonos fogyatékossági státuszára vonatkozó adatokat, amelyek az (EU) 2016/679 rendelet[17] 4. cikkének 15. pontja értelmében vett „egészségügyi adatnak” tekintendők, és ezért a rendelet 9. cikke értelmében a személyes adatok különleges kategóriájának minősülnek. Az ezen irányelvvel összefüggésben végzett személyesadat-kezelésnek meg kell felelnie az alkalmazandó adatvédelmi

[16] COM(2021) 281 final.

[17] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

jogszabályoknak, különösen az (EU) 2016/679 rendeletnek. Ezen irányelv átültetésekor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti jogszabályok megfelelő biztosítékokat tartalmazzanak a személyes adatok kezelésére vonatkozóan, különös tekintettel a személyes adatok különleges kategóriáira. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt személyes adatok biztonságát, integritását, hitelességét és bizalmas jellegét.

(28) Az európai fogyatékossági kártya vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállításáért az a tagállam felelős, ahol a személy a 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[18] és a 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[19] értelmében szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, és megkapta fogyatékossági státuszának értékelését. Az európai fogyatékossági kártya vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája birtokosai számára lehetővé kell tenni, hogy bármely más tagállamban való tartózkodásuk alatt használhassák azokat.

(29) Annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossággal élő munkavállalók hatékonyan gyakorolhassák a szabad mozgáshoz való jogukat, és igénybe vehessék a tagállamok által kínált szolgáltatásokat, tevékenységeket és létesítményeket, többek között akkor is, ha nem díjazás ellenében nyújtják őket, az európai fogyatékossági kártyát és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját elérhetővé kell tenni azon munkavállalók számára is, akik munkával kapcsolatos célból utaznak vagy látogatnak egy másik tagállamba.

(30) Az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kölcsönös elismerésének tervezett kerete nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy értékeljék és elismerjék a fogyatékossági státuszt, és különleges feltételeket, például ingyenes hozzáférést, csökkentett díjakat vagy kedvezményes elbánást biztosítsanak a fogyatékossággal élő személyek és/vagy az őket kísérő vagy segítő személy(ek) számára, beleértve a személyi asszisztens(eke)t is. E keret nem terjed ki a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[20] 24. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó szociális biztonsági ellátásokra, szociális védelemre vagy szociális segítségnyújtásra.

(31) A tudatosság növelése, valamint a különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a fogyatékossággal élő személyek számára egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát és hozzáférhető formátumban közzé kell tenni az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében a szolgáltatásokra vonatkozóan meghatározott vonatkozó akadálymentességi követelményeket tiszteletben tartó, az európai fogyatékossági kártya és/vagy az európai parkolási kártya megszerzésére és későbbi használatára vonatkozó feltételekkel, szabályokkal, gyakorlatokkal és eljárásokkal kapcsolatos valamennyi lényeges információt. A fogyatékossággal élő személyeknek különleges feltételeket vagy kedvezményes

---

18 Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

19 Az Európai Parlament és a Tanács 987/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról (HL L 284., 2009.10.30., 1. o.).

20 Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

elbánást biztosító magánszereplőknek vagy hatóságoknak ezeket az információkat egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát és hozzáférhető formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük a fogyatékossággal élő személyek számára, tiszteletben tartva a szolgáltatásokra vonatkozóan az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott, megfelelő akadálymentességi követelményeket.

(32) A tagállamoknak minden szükséges lépést meg kell tenniük annak érdekében, hogy az európai fogyatékossági kártya vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállításakor elkerüljék a hamisítás vagy a csalás kockázatát, és aktívan küzdeniük kell e kártyák csalárd használata és hamisítása ellen.

(33) Ezen irányelv megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse az irányelvet az európai fogyatékossági kártya és az európai parkolási kártya digitális formátumának meghatározása érdekében, valamint hogy módosítsa az I. és a II. mellékletet az egységes formátum közös jellemzőinek módosítása, a formátumnak a technikai fejlődéshez való hozzáigazítása, a hamisítás és a csalás megelőzése, valamint az interoperabilitás biztosítása érdekében.

(34) Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája formátumait, biztonsági és digitális jellemzőit, valamint interoperabilitási kérdéseit részletesebben meghatározó közös műszaki előírások megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[21] megfelelően kell gyakorolni.

(35) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre az ezen irányelvnek való megfelelés biztosítására, és ezért megfelelő jogorvoslati lehetőségeket kell létrehozniuk – beleértve a megfelelés ellenőrzését, valamint közigazgatási és bírósági eljárásokat – annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossággal élő személyek, az őket kísérő vagy segítő személy(ek), valamint a jogos érdekkel rendelkező közjogi szervek vagy magánegyesületek, szervezetek vagy egyéb jogi személyek a nemzeti jog értelmében felléphessenek a fogyatékossággal élő személy nevében.

(36) A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, és hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat kell előírniuk az ezen irányelvben megállapított és az irányelv hatálya alá tartozó jogokkal kapcsolatos kötelezettségek megszegése vagy be nem tartása esetére. E szankciók magukban foglalhatnak közigazgatási és pénzügyi szankciókat is, így például bírságot vagy kártérítés fizetését, és más típusú szankciókat is.

(37) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja különösen a Chartában elismert alapelveket. Ez az irányelv nevezetesen a fogyatékossággal élő személyek ahhoz való jogának maradéktalan tiszteletben tartását célozza, hogy élvezhessék az önállóságuk, társadalmi és munkapiaci integrációjuk, valamint a közösségi életben való részvételük biztosítását célzó intézkedések előnyeit, és előmozdítja a Charta 26. cikkének alkalmazását.

(38) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen a fogyatékossággal élő személyek azon lehetőségeinek javítását, hogy más tagállamokba utazzanak vagy látogassanak– a

[21] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a szabályrendszert és közös feltételeket létrehozó javasolt intézkedés terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv meghatározza a következőket:

a) a fogyatékossági státuszt igazoló európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételek és létesítmények igénybevételére jogosító európai parkolási kártya kiállítására vonatkozó szabályok, melyek célja megkönnyíteni a fogyatékossággal élő személyek lakóhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való rövid távú tartózkodását, számukra hozzáférést biztosítani a szolgáltatásokkal, tevékenységekkel vagy létesítményekkel kapcsolatos különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, ideértve a nem díjazás ellenében nyújtottakat is, illetve a fogyatékossággal élő személyek vagy az őket kísérő vagy segítő személy(ek) – így személyi asszisztenseik – számára hozzáférést biztosítani a számukra fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez;

b) az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája közös sablonjai.

2. cikk

Hatály

(1) Ezt az irányelvet a parkolási feltételekre és létesítményekre, valamint minden olyan helyzetre alkalmazni kell, amikor magánüzemeltetők vagy hatóságok különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást kínálnak a fogyatékossággal élő személyeknek a következő szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés tekintetében:

– az EUMSZ 57. cikke szerinti szolgáltatások,

– személyszállítási szolgáltatások,

– egyéb tevékenységek és létesítmények, beleértve azokat, amelyeket nem díjazás ellenében nyújtanak.

(2) Ez az irányelv nem alkalmazandó a következőkre:

a) a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet szerinti, a szociális biztonság területén nyújtott ellátások;

b) különleges járulékalapú vagy nem járulékalapú pénzbeli ellátások vagy természetbeni ellátások a szociális biztonság, a szociális védelem vagy a foglalkoztatás területén;

c) a 2004/38/EK irányelv 24. cikkének (2) bekezdésében említett szociális segítségnyújtás.

(3) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy meghatározzák a fogyatékosság, illetve a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételek és létesítmények igénybevételére való jogosultság értékelésére és elismerésére vonatkozó feltételeket. Ez nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzeti, regionális vagy helyi szinten a fogyatékossággal élő személyeknek szóló igazolást, fogyatékossági igazolványt vagy bármely más hivatalos dokumentumot állítsanak ki.

(4) Az irányelv nem sérti a nemzeti hatásköröket annak eldöntésére, hogy a fogyatékossággal élő személyek és adott esetben az őket kísérő vagy segítő személy(ek) számára különleges kedvezményeket vagy kedvezményes feltételeket, például ingyenes hozzáférést, csökkentett díjakat vagy kedvezményes elbánást biztosítanak-e vagy előírják-e azok biztosítását, beleértve a személyi asszisztens(eke)t is.

(5) Ez az irányelv nem érinti azokat a jogokat, amelyeket a fogyatékossággal élő személyek vagy az őket kísérő vagy segítő személy(ek) – beleértve a személyi asszisztens(eke)t is – az uniós jog vagy az uniós jogot végrehajtó nemzeti jog egyéb rendelkezéseiből, többek között a különleges ellátásokat, különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást biztosító rendelkezésekből eredően gyakorolhatnak.

3. cikk

Fogalommagyarázatok

Ezen irányelv az alkalmazásában:

a) „uniós polgár”: egy tagállam állampolgárságával rendelkező bármely személy;

b) „uniós polgár családtagja”: a szabad mozgáshoz való jogát az uniós szabályokkal összhangban gyakorló uniós polgár családtagja, függetlenül az állampolgárságától;

c) „fogyatékossággal élő személyek”: minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, szellemi, értelmi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását;

d) „személyi asszisztens”: a fogyatékossággal élő személyeket kísérő vagy segítő, a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban elismert személy;

e) „különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás”: a fogyatékossággal élő személyek és/vagy adott esetben az őket kísérő vagy segítő személy(ek) számára – beleértve a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlatokkal összhangban elismert személyi asszisztens(ek)et vagy segítő állatokat – kínált egyedi feltételek, beleértve a különleges pénzügyi feltételeket is, vagy a segítségnyújtáshoz és támogatáshoz kapcsolódó megkülönböztetett bánásmód, például ingyenes hozzáférés, csökkentett díjak, elsőbbségi hozzáférés,

függetlenül attól, hogy azokat önkéntes alapon nyújtják-e vagy jogi kötelezettségek írják-e elő;

f) „parkolási feltételek és létesítmények”: általában a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott bármilyen parkolóhely, valamint a fogyatékossággal élő személyek számára biztosított kapcsolódó parkolási kedvezmények vagy kedvezményes feltételek, például ingyenes parkolás, csökkentett tarifák, csökkentett díjak vagy használati díjak a díjköteles utak/hidak/alagutak esetében vagy kibővített parkolóhelyek, függetlenül attól, hogy azokat önkéntes alapon biztosítják-e vagy jogi kötelezettségek írják-e elő.

4. cikk

Kedvezményezettek

Ezt az irányelvet a következő személyekre kell alkalmazni:

a) azok az uniós polgárok és uniós polgárok családtagjai, akiknek fogyatékossági státuszát a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságai elismerik a nemzeti hatásköröknek, gyakorlatoknak és eljárásoknak megfelelően kiállított igazolás, kártya vagy bármely más hivatalos dokumentum révén, valamint adott esetben az őket kísérő vagy segítő személy(ek), beleértve a személyi asszisztens(eke)t is;

b) azok az uniós polgárok és uniós polgárok családtagjai, akiknek a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételek és létesítmények igénybevételéhez való jogát elismerik a lakóhelyük szerinti tagállamban a nemzeti hatásköröknek, gyakorlatoknak és eljárásoknak megfelelően kiállított parkolási igazolvány vagy egyéb okmány révén, valamint adott esetben az őket kísérő vagy segítő személy(ek), beleértve a személyes asszisztens(ek)et is.

5. cikk

Egyenlő hozzáférés a különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, valamint a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az európai fogyatékossági kártya birtokosai a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba történő utazásuk vagy látogatásuk során ugyanolyan feltételekkel férhessenek hozzá a 2. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásokkal, tevékenységekkel és létesítményekkel kapcsolatban kínált különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, mint amilyen feltételek biztosítottak azok számára, akik az adott tagállamban fogyatékossági igazolással, fogyatékossági kártyával vagy fogyatékossági státuszukat elismerő bármely más hivatalos dokumentummal rendelkeznek.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára kiállított európai parkolási kártya birtokosai a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba történő utazásuk vagy látogatásuk során ugyanolyan feltételekkel férhessenek hozzá a fogyatékossággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez, mint amelyeket az

adott tagállamban kiállított parkolási kártyával rendelkezők számára az adott tagállamban előírnak.

(3) Amennyiben ezen irányelv vonatkozó rendelkezései vagy más uniós jogszabályok másként nem rendelkeznek, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a következők biztosítására:

a) amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás magában foglal a kísérő vagy segítő személy(ek)re vonatkozó kedvező feltételeket, beleértve a személyi asszisztens(ek)re vagy a segítő állatokra vonatkozó különleges feltételeket, ezeket a kedvező vagy különleges feltételeket a kísérő vagy segítő személy(ek) számára azonos feltételek mellett biztosítják, beleértve az európai fogyatékossági kártya birtokosának személyi asszisztenseit vagy segítő állatait is;

b) amennyiben az e cikk (2) bekezdésében említett parkolási feltételek és létesítmények magukban foglalnak a kísérő vagy segítő személy(ek)re vonatkozó kedvező feltételeket, beleértve a személyi asszisztens(eke)t, ezeket a kedvező feltételeket a kísérő vagy segítő személy(ek) számára azonos feltételek mellett biztosítják, beleértve az európai fogyatékossági kártya birtokosának személyi asszisztenseit.

II. FEJEZET

AZ EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGI KÁRTYA ÉS A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEKNEK SZÓLÓ EURÓPAI PARKOLÁSI KÁRTYA

6. cikk

Az európai fogyatékossági kártya formátuma, kölcsönös elismerése, kiállítása és érvényessége

(1) A tagállamok az I. mellékletben foglalt közös egységes formátumot követve bevezetik az európai fogyatékossági kártyát. Amint a Bizottság a 8. cikkben említett műszaki előírásokban megállapítja az I. mellékletben említett digitális jellemzőkre vonatkozó követelményeket, a tagállamok az európai fogyatékossági kártya fizikai formáját ellátják a csalás megelőzését célzó elektronikus eszközöket használó digitális elemekkel. A digitális adathordozó nem tartalmazhat az I. mellékletben az európai fogyatékossági kártya kapcsán előírt adatokon felüli személyes adatot.

(2) A tagállamok által kiállított európai fogyatékossági kártyákat valamennyi tagállamban kölcsönösen el kell ismerni.

(3) A tagállamok illetékes hatóságai nemzeti szabályaikkal, eljárásaikkal és gyakorlatukkal összhangban állítják ki, újítják meg vagy vonják vissza az európai fogyatékossági kártyát. Az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt adatok biztonságáról, sértetlenségéről, hitelességéről és titkosságáról. Az európai fogyatékossági kártya kiállításáért felelős illetékes hatóság az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének (7) bekezdésében említett adatkezelőnek tekintendő, és felelősséggel tartozik a személyes adatok kezeléséért. A külső szolgáltatókkal való együttműködés nem zárja ki a tagállamnak a személyes adatokkal kapcsolatos kötelezettségek megsértése miatt az uniós vagy a nemzeti jog alapján keletkező felelősségét.

(4) Az európai fogyatékossági kártyát a lakóhely szerinti tagállam közvetlenül vagy a fogyatékossággal élő személy kérelmére állítja ki vagy újítja meg. Az európai fogyatékossági kártyát a fogyatékossági igazolások, fogyatékossági igazolványok vagy a fogyatékossággal élő személyek fogyatékossági státuszát elismerő bármely más hivatalos dokumentum kiállítására vonatkozó nemzeti jogszabályokban meghatározott határidőn belül kell kiállítani és megújítani.

(5) Az európai fogyatékossági kártyát fizikai kártyaként kell kiállítani, és a (7) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor digitális formátummal kell kiegészíteni. A fogyatékossággal élő személyek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a digitális vagy a fizikai kártyát, vagy mindkettőt használhassák.

(6) A valamely tagállam által kiállított európai fogyatékossági kártya érvényességi ideje legalább ugyanannyi, mint a fogyatékossági igazolás, a fogyatékossági igazolvány vagy bármely más, a fogyatékossági státuszt elismerő, leghosszabb ideig érvényes hivatalos okmány, amelyet a tagállam illetékes hatósága állított ki az érintett személy számára a tagállam területén.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 11. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv kiegészítése céljából az európai fogyatékossági kártya digitális formátumának meghatározása és az interoperabilitás biztosítása érdekében, valamint hogy módosítsa az I. mellékletet annak érdekében, hogy módosítsa az egységes formátum közös jellemzőit, hozzáigazítsa a formátumot a műszaki fejlődéshez, digitális elemeket vezessen be a hamisítás és a csalás megelőzése, a visszaélés vagy csalás kezelése, valamint az interoperabilitás biztosítása érdekében.

7. cikk

A fogyatékossággal élő személyeknek szóló európai parkolási kártya formátuma, kölcsönös elismerése, kiállítása és érvényessége

(1) A tagállamok a II. mellékletben foglalt közös egységes formátumot követve bevezetik a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját. Amint a Bizottság a 8. cikkben említett műszaki előírásokban megállapítja a II. mellékletben említett digitális jellemzőkre vonatkozó követelményeket, a tagállamok a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája fizikai formátumát ellátják a csalás megelőzését célzó elektronikus eszközöket használó digitális elemekkel. A digitális adathordozó nem tartalmazhat a II. mellékletben az európai fogyatékossági kártya kapcsán előírt adatokon felüli személyes adatot.

(2) A tagállamok által kiállított, fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját valamennyi tagállamban kölcsönösen el kell ismerni.

(3) A tagállamok illetékes hatóságai nemzeti szabályaikkal, eljárásaikkal és gyakorlatukkal összhangban állítják ki, újítják meg vagy vonják vissza a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját. Az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt adatok biztonságáról, hitelességéről és titkosságáról. A fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállításáért felelős illetékes hatóság az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének (7) bekezdésében említett adatkezelőnek tekintendő, és felelősséggel tartozik a személyes adatok kezeléséért. A külső szolgáltatókkal való együttműködés nem zárja ki a tagállamnak a személyes

adatokkal kapcsolatos kötelezettségek megsértése miatt az uniós vagy a nemzeti jog alapján keletkező felelősségét.

(4) A fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját a lakóhely szerinti tagállam közvetlenül vagy a fogyatékossággal élő személy kérelmére állítja ki vagy újítja meg. A kártyát a kérelem benyújtásától számított, 60 napot meg nem haladó észszerű határidőn belül kell kiállítani vagy megújítani.

(5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája legkésőbb éé.hh.nn-ig [*ezen irányelv alkalmazásának kezdőnapjáig*] nemzeti, regionális vagy helyi szinten a fogyatékossággal élő személyeknek szóló parkolási kártyáról szóló tanácsi ajánlással[22] összhangban kiállított valamennyi érvényes parkolási igazolvány helyébe lépjen.

(6) A fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját fizikai kártyaként kell kiállítani vagy megújítani, és a (7) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor digitális formátummal kell kiegészíteni. A fogyatékossággal élő személyek számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a digitális vagy a fizikai kártyát, vagy mindkettőt használhassák.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 11. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv kiegészítése céljából a fogyatékossággal élő személyeknek szóló európai parkolási kártya digitális formátumának meghatározása és az interoperabilitás biztosítása érdekében, többek közt a digitális eszközök fejlődésén és bevezetésén keresztül, valamint hogy módosítsa a II. mellékletet annak érdekében, hogy módosítsa az egységes formátum közös jellemzőit, hozzáigazítsa a formátumot a műszaki fejlődéshez, megelőzze a hamisítást és a csalást, kezelje a visszaélést vagy helytelen használatot, és biztosítsa az interoperabilitást, beleértve a digitális eszközök fejlesztésén és bevezetésén keresztül.

III. FEJEZET

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

8. cikk

Közös műszaki előírások

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája formátumára vonatkozó közös műszaki előírásokat, azok biztonsági és legkorszerűbb digitális jellemzőit, beleértve azok egyedi formátumát, a bennük foglalt adatokat, beleértve a személyes adatokra vonatkozó megfelelő biztonsági intézkedéseket, valamint az interoperabilitással kapcsolatos kérdéseket szabályozó közös műszaki előírásokat, például a csalás megelőzését célzó elektronikus

[22] A Tanács 98/376/EK ajánlása (1998. június 4.) (HL L 167., 1998.6.12., 25. o.), a fogyatékossággal élő személyek parkolási kártyájáról szóló 98/376/EK ajánlásnak a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozása miatt történő kiigazításáról szóló, 2008. március 3-i tanácsi ajánlással módosítva (HL L 63., 2008.3.7., 43. o.).

eszközökkel ellátott fizikai kártyákban található digitális jellemzőkben lévő adatok leolvasására szolgáló közös uniós alkalmazásokat, továbbá meghatározza a digitális kártya adathordozójára vonatkozó műszaki előírásokat olyan kérdések kapcsán, mint a kártyák érvényességének és számának ellenőrzése, hitelességük ellenőrzése, a hamisítás és a csalás megelőzése, a kártya (kártyák) tagállamok közötti leolvasása, az európai digitális személyiadat-tárcán keresztüli használata, valamint a kártyákon tárolt adatok akadálymentességének biztosítása a fogyatékossággal élő személyek számára.

(2) E végrehajtási jogi aktusok elfogadására a 12. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kerül sor.

9. cikk

Felügyelet, megfelelés, az információk akadálymentessége és figyelemfelkeltés

(1) A tagállamok akadálymentes formátumokban, többek között digitális formátumban, valamint kérésre a fogyatékossággal élő személyek által kért támogató formátumokban nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az európai fogyatékossági kártya és az európai parkolási kártya kiállítására, megújítására vagy visszavonására vonatkozó feltételeket és szabályokat, gyakorlatokat és eljárásokat.

(2) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy felhívják a nyilvánosság figyelmét és tájékoztassák a fogyatékossággal élő személyeket – többek közt akadálymentes módokon – az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája meglétéről, valamint megszerzésének, használatának vagy megújításának feltételeiről.

(3) A tagállamok minden szükséges lépést megtesznek a hamisítás vagy csalás kockázatának elkerülése érdekében, és aktívan küzdenek az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyeknek szóló európai parkolási kártya csalárd felhasználása és hamisítása ellen.

(4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az európai fogyatékossági kártya vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája birtokosai visszaszolgáltassák kártyájukat az illetékes hatósághoz, amint azok kiállításának feltételei már nem teljesülnek.

(5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben a területükön egy másik tagállam által kiállított kártyákkal való visszaélés vagy helytelen használat eseteit tapasztalják, tájékoztassák az európai fogyatékossági kártyát vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyáját kiállító másik tagállam illetékes hatóságait. A kiállító tagállam a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban biztosítja a megfelelő nyomon követést.

(6) A tagállamok ellenőrzik, hogy teljesülnek-e az európai fogyatékossági kártyából vagy a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyájából eredő kötelezettségek, valamint az e kártyával rendelkező fogyatékossággal élő személyek, valamint az őket kísérő vagy segítő személy(ek) vonatkozó jogai, beleértve a személyi asszisztens(eke)t is.

(7) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett információkat díjmentesen, egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát és könnyen hozzáférhető módon kell rendelkezésre bocsátani, többek között a magánüzemeltetők vagy hatóságok hivatalos honlapjain, ha vannak, vagy más megfelelő módon, a szolgáltatásokra vonatkozóan az (EU)

2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott releváns akadálymentességi követelményekkel összhangban.

10. cikk

Illetékes hatóságok

A tagállamok éé.hh.nn-ig [*ezen irányelv hatálybalépését követő hat hónapon belül*] értesítik a Bizottságot az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítására, megújítására és visszavonására kijelölt illetékes hatóságokról.

IV. FEJEZET

FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ ÉS VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK

11. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett hatáskört kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A Bizottságnak a 6. cikk (7) bekezdésében és a 7. cikk (7) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása [*ezen irányelv hatálybalépésének időpontjától*] kezdődő hatállyal határozatlan időre szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (7) bekezdésében és a 7. cikk (7) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásakor arról egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 6. cikk (7) bekezdése és a 7. cikk (7) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

12. cikk

Bizottsági eljárásrend

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság támogatja. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

V. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvnek való megfelelés biztosításához megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre.

(2) Az (1) bekezdésben említett eszközöknek magukban kell foglalniuk az alábbiakat:

a) olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a fogyatékossággal élő személyek számára, hogy az ezen irányelv és az ezen irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezések szerinti jogaik megsértése esetén a nemzeti jog szerint eljárást kezdeményezzenek a bíróságok vagy az illetékes közigazgatási szervek előtt;

b) olyan rendelkezések, amelyek révén az olyan közjogi szervek vagy magánegyesületek, szervezetek vagy egyéb jogi személyek, amelyeknek jogos érdeke fűződik az ezen irányelvben foglalt rendelkezések betartásának biztosításához, a nemzeti jog és eljárásrend alapján a fogyatékossággal élő személy nevében vagy őt támogatva – annak jóváhagyása mellett – a bíróságok vagy az illetékes közigazgatási szervek előtt bírósági vagy közigazgatási eljárást kezdeményezhetnek az ezen irányelv szerinti kötelezettségek betartatása érdekében.

14. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására.

(2) Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűeknek kell lenniük, és azokat hatékony korrekciós intézkedéseknek kell kísérniük.

(3) A tagállamok legkésőbb éé.hh.nn-ig [*az átültetés időpontjáig*] értesítik a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről, és haladéktalanul értesítik a Bizottságot e rendelkezések minden későbbi módosításáról.

15. cikk

Információkhoz való hozzáférés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a magánüzemeltetők vagy a hatóságok hozzáférhető formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék az 5. cikk szerinti különleges feltételekre vagy kedvezményes elbánásra vonatkozó információkat.

(2) A tagállamok arra ösztönzik a magánüzemeltetőket vagy a hatóságokat, hogy önkéntes alapon különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást biztosítsanak a fogyatékossággal élő személyek számára.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett információkat díjmentesen, egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát és könnyen hozzáférhető módon kell rendelkezésre bocsátani, többek között a magánüzemeltetők vagy hatóságok hivatalos honlapjain, ha vannak, vagy más megfelelő módon, a szolgáltatásokra vonatkozóan az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott releváns akadálymentességi követelményekkel összhangban.

16. cikk

Jelentés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság legkésőbb éé.hh.nn-ig [*ezen irányelv alkalmazásának kezdőnapját követő három év elteltével*], és azt követően ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának ennek az irányelvnek az alkalmazásáról.

(2) A jelentés többek között a társadalmi és gazdasági fejlemények fényében foglalkozik az európai fogyatékossági kártya és fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája használatával, hogy felmérje, szükséges-e ezen irányelv felülvizsgálata.

(3) A Bizottság kérésére a tagállamok kellő időben közölnek a Bizottsággal minden olyan információt, amelyre e jelentés elkészítéséhez a Bizottságnak szüksége lehet.

(4) A Bizottság a jelentésében figyelembe veszi a fogyatékossággal élő személyek, a gazdasági szereplők és az érintett nem kormányzati szervezetek, köztük a fogyatékossággal élő személyeket képviselő szervezetek véleményét.

17. cikk

A Tanács 98/376/EK ajánlásának elavulása

A 98/376/EK tanácsi ajánlás éé.hh.nn-án/-én [*ezen irányelv alkalmazásának kezdőnapján*] hatályát veszti, és ettől az időponttól fogva nem alkalmazandó.

18. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok legkésőbb éé.hh.nn-jéig/-ig [*ezen irányelv hatálybalépését követő 18 hónapon belül*] elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

(2) Ezeket a rendelkezéseket éé hh.nn-tól/-től [*ezen irányelv hatálybalépését követő 30 hónap elteltével*] alkalmazzák.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

19. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

20. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

Tartalom

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI ... 3
1.1. A javaslat/kezdeményezés címe ... 3
1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) ... 3
1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul: ... 3
1.4. Célkitűzés(ek) ... 3
1.4.1. Általános célkitűzés(ek) ... 3
1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek) ... 3
1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok) ... 4
1.4.4. Teljesítménymutatók ... 4
1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása ... 4
1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével ... 4
1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre. ... 4
1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága ... 5
1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák ... 6
1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is ... 6
1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása ... 7
1.7. A költségvetés tervezett végrehajtásának módszere(i) ... 7
2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK ... 9
2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések ... 9
2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek) ... 9
2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása ... 9
2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk ... 9
2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor) ... 9
2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések ... 9

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA 10
3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai 10
3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása 11
3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása 11
3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet 15
3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása 16
3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség 1
3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban 1
3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás 2

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve az európai fogyatékossági kártya és a fogyatékossággal élő személyek európai parkolási kártyája létrehozásáról

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

A fogyatékossággal élő személyek jogai

A fogyatékossággal élő személyek szolgáltatásaihoz, személyszállítási szolgáltatásaihoz, tevékenységeihez és létesítményeihez való hozzáférés

A fogyatékossággal élő személyek szabad mozgása

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

☐ **új intézkedés**

☐ **kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés**[59]

☐ **jelenlegi intézkedés meghosszabbítása**

☒ **egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé**

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

A javaslat általános célkitűzése, hogy megkönnyítse az európai fogyatékossági és/vagy parkolási kártyával rendelkezők szabad mozgását fogyatékossági státuszuk kölcsönös elismerése révén, és a fogyatékossággal élő személyek számára az adott tagállamban biztosított feltételekkel azonos feltételek mellett hozzáférést biztosítson a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez, illetve parkolási feltételekhez és létesítményekhez az EU-ban.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1. konkrét célkitűzés: A javaslat célja, hogy az európai fogyatékossági kártya birtokosai számára egyenlő feltételek mellett biztosítson hozzáférést a felkeresett tagállamban a fogyatékossággal élő személyek számára kínált szolgáltatások, tevékenységek és létesítmények tekintetében biztosított különleges kedvezményes feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz.

2. konkrét célkitűzés: A javaslat célja, hogy a fogyatékossággal élő személyeknek szóló európai parkolási kártya birtokosai számára egyenlő feltételek mellett biztosítson hozzáférést a felkeresett tagállamban a fogyatékossággal élő személyek számára kínált vagy fenntartott parkolási feltételekhez vagy létesítményekhez.

[59] A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettekre/célcsoportokra.

Azon fogyatékossággal élő személyek számának növekedése, akik a szolgáltatások, tevékenységek és létesítmények tekintetében különleges feltételekben és/vagy kedvezményes elbánásban részesülnek, amikor más tagállamokba látogatnak vagy utaznak;

Azon fogyatékossággal élő személyek számának növekedése, akik más tagállamokba történő látogatás vagy utazás során igénybe veszik a fogyatékossággal élő személyek számára kínált vagy fenntartott parkolási feltételeket és létesítményeket;

A más tagállamokba utazó vagy oda látogató fogyatékossággal élő személyek számának növekedése.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

Az irányelvet eddig átültető tagállamok száma

A tagállamok által kiállított európai fogyatékossági kártyák száma

A tagállamok által a fogyatékossággal élő személyek számára kiállított európai parkolási kártyák száma

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A rövid távon kielégítendő fő szükséglet az, hogy 2024 folyamán a társjogalkotók megállapodásra jussanak a jogalkotási javaslatról. A javaslat [18 hónapos határidőt] tartalmaz az elfogadott jogi aktus tagállamok általi átültetésére.

A javaslat felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elfogadását is előirányozza.

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Uniós fellépés szükséges és indokolt annak érdekében, hogy meg lehessen könnyíteni a fogyatékossággal élő személyek szabad mozgását a szolgáltatásokra, tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó különleges feltételekhez és/vagy kedvezményes elbánáshoz, valamint parkolási feltételekhez és létesítményekhez való, a meglátogatott tagállamok lakosaival egyenlő alapú hozzáférés érdekében, és ezáltal javítani lehessen a szolgáltatások, tevékenységek és létesítmények egységes piacának uniós szintű működését.

Az azonosított probléma határokon átnyúló jellegű, amelyet a tagállamok önmagukban nem tudnak megoldani. Az uniós parkolási kártya 1998-as bevezetése óta a tagállamok nemzeti külön kiegészítéseket vagy eltéréseket vezettek be az uniós parkolásikártya-mintától, ami a tagállamokban sokféle kártyát eredményezett. Ezenkívül a tagállamok a kártyákkal kapcsolatos csalással és hamisítással kapcsolatos problémákat tapasztaltak. Emellett a tanácsi ajánlást nem aktualizálták annak érdekében, hogy tükrözze a folyamatos technológiai és digitalizációs fejleményeket.

Bár az uniós fogyatékossági kártya kísérleti projektje a 8 részt vevő tagállam között működött, nem rendelkezett szélesebb körű uniós dimenzióval, ami jelentős bizonytalanságot és egyenlőtlen bánásmódot eredményezett a különböző tagállamokba utazó és látogató, fogyatékossággal élő személyekkel szemben. Mivel a kísérleti projekt kártyája és annak modellje önkéntes, idővel valószínűleg kialakulnának ugyanazok az eltérések, mint a parkolási kártya esetében.

Az uniós fellépés szükségessége közvetlenül kapcsolódik az utazás határokon átnyúló jellegéhez és az EU-ban utazó, fogyatékossággal élő személyek előtt álló kapcsolódó kihívásokhoz, ezért megfelelő, összehangolt megközelítést kell biztosítani a tagállamok között a szolgáltatások által kínált kedvezményes feltételekhez való, az országuk lakosaival egyelő alapú hozzáférés megkönnyítése terén. Így, ha az EU nem avatkozik be, növekednének a nemzeti fogyatékossági igazolványok közötti jelenlegi különbségek, így a fogyatékossággal élő személyekkel szembeni eltérő bánásmód a tagállamokban fennmaradna, és fennmaradna az eredendő bizonytalanság (beleértve a jogi bizonytalanságokat is), ami káros hatással lenne a szabad mozgáshoz való jogaik gyakorlására.

Az uniós fellépés hozzáadott értéket teremt egy kölcsönösen elismert eszköz (az európai fogyatékossági kártya) bevezetése révén, amely megkönnyíti a fogyatékossággal élő személyek szabad mozgását az EU-ban, és a tagállamok fogyatékossággal élő lakosaival egyenlő bánásmódot biztosít számukra a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés során. A kísérleti uniós fogyatékossági kártyáról szóló értékelő tanulmány kimutatta, hogy a projektben részt vevő nyolc tagállamban az uniós fellépés lehetővé tette a fogyatékossági státusz kölcsönös elismerését, amit a tagállamok önállóan nem tudtak volna elérni. Ennek fényében az Európai Bizottság beavatkozása hozzájárult a 2010–2020-as időszakra szóló európai fogyatékosságügyi stratégia végrehajtásához.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

Az európai fogyatékossági kártya két, már meglévő eszközre épül: az uniós parkolási kártya és az uniós fogyatékossági kártya kísérleti projektjére. A **fogyatékossággal élő személyek uniós parkolási kártyáját** a 98/376/EK tanácsi ajánlás hozta létre, amelyet 2008-ban módosítottak. Ez az uniós parkolási kártya egységes modelljéről rendelkezik annak érdekében, hogy biztosítsa annak kölcsönös elismerését a tagállamokban, és ezáltal megkönnyítse a fogyatékossággal élő személyek gépkocsival történő szabad mozgását. Pozitív szerepe ellenére a felhasználók nehézségekbe ütköznek az uniós parkolási kártya használata során. 2018 és 2022 között mintegy 260 kérdést nyújtottak be a SOLVIT platformon az uniós parkolási kártyával kapcsolatban. Ezek a panaszok főként a fogyatékossággal élő személyeknek a más tagállamokba való utazásuk során biztosított jogokkal (az esetek mintegy 30 %-a), az uniós modell alapján kiállított nemzeti parkolási igazolványok kölcsönös elismerésével (az esetek mintegy 25 %-a), valamint az uniós parkolási

kártya bemutatásakor is kapott pénzbírságok indokoltságával (az esetek mintegy 12 %-a) kapcsolatos bizonytalanságokra vonatkoztak.

A 2013. évi, uniós polgárságról szóló jelentés alapján tesztelt **európai fogyatékossági kártya** kísérleti projektjét 2016–2018-ban nyolc tagállamban (Belgium, Ciprus, Észtország, Finnország, Málta, Olaszország, Románia és Szlovénia) önkéntes alapon hajtották végre, és a projekt befejezését követően is érvényben maradt. A kísérleti projekt közös formátumot biztosított ahhoz, hogy a nyolc részt vevő tagállam önkéntes alapon kölcsönösen elismerje a fogyatékossági státuszt, amelyet a nemzeti jogosultsági kritériumokkal vagy szabályokkal összhangban állítottak ki, a kultúra, a szabadidő, a sport és egyes országokban a közlekedés területén az ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez a részt vevő országok valamelyikébe történő utazás során. Amennyiben nem történik intézkedés, a nemzeti fogyatékossági igazolványok és igazolások elismerése önkéntes és korlátozott marad, amennyiben a szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés kedvezményes feltételeiről van szó.

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

A javaslat összeegyeztethető a szociális jogok európai pillérével, a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló stratégiával és a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel. Összeegyeztethető továbbá a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerettel.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

E jogalkotási javaslat végrehajtásához találkozókat kell szervezni a tagállamokkal az átültetésről, valamint a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a végrehajtási jogi aktusok elfogadásáról. A találkozók megszervezéséhez szükséges kiadásokat, azaz a küldöttek utazási költségeit az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) – EaSI ága (közvetlen irányítás) fedezi.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ **határozott időtartam**

– ☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig

– ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

X **határozatlan időtartam**

– Beindítási időszak: 2023-tól 2027-ig

– azt követően: rendes ütem

1.7. A költségvetés tervezett végrehajtásának módszere(i)[60]

X Bizottság általi **közvetlen irányítás**

– X a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

– ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

– ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek

– ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek

– ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban ekként megjelölt szervek vagy személyek.

– *Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.*

Megjegyzések

A javaslat költségvetési hatása korlátozott, és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben már rendelkezésre álló forrásokból teljes mértékben fedezhető mind a személyzet, mind az előirányzatok tekintetében, mivel sor került az átcsoportosítási lehetőségek azonosítására.

[60] Az egyes költségvetés-végrehajtási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BUDGpedia oldalon: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx

2027 után is nagyon korlátozott hatás várható, amelyet figyelembe vennének a 2027 utáni többéves pénzügyi keret kidolgozásakor.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

A Bizottság legkésőbb [*az ezen irányelv alkalmazásának kezdőnapját követő három év elteltével*], és azt követően ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának ennek az irányelvnek az alkalmazásáról.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

A költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti közvetlen irányítás az előnyben részesített mód, mivel az intézkedéseket az Európai Bizottság, különösen a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága fogja végrehajtani, biztosítva a tagállamokkal és a különböző érdekelt felekkel való koordinációt.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

A kontroll a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága belső kontrollrendszerének részét képezi. Ezekre az új tevékenységekre ugyanaz a megközelítés fog vonatkozni a kockázatok azonosítása és csökkentése tekintetében.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

A kontroll a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága belső kontrollrendszerének részét képezi. Ezek az új tevékenységek nem jelentős további kontrollköltségekkel járnak főigazgatósági szinten.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy a finanszírozott fellépések végrehajtása során az Unió pénzügyi érdekei védelemben részesüljenek, méghozzá a csalás, vesztegetés és bármely egyéb illegális tevékenység elleni megelőző intézkedések alkalmazásával, hatékony ellenőrzésekkel, a jogtalanul kifizetett összegek visszafizettetésével, illetve szabálytalanságok észlelése esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal. A Bizottság e határozat alapján helyszíni vizsgálatokat és ellenőrzéseket végezhet az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban. Szükség esetén a vizsgálatokat az Európai Csalás Elleni Hivatal végzi el, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezései alapján.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám: 2b	Diff./Nem diff.[61]	EFTA-országoktól[62]	a tagjelölt országoktól és a potenciális tagjelöltektől[63]	más harmadik országoktól	egyéb címzett bevétel
	07 02 04 00 – ESZA+ EaSI ága	Diff.	IGEN/	IGEN	IGEN	NEM

61 Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

62 EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

63 Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

– X A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	Szám	2b

Főigazgatóság: EMPL			Év: **2023**	Év: **2024**	Év: **2025**	Év: **2026**	Év: **2027**				**ÖSSZESEN**
• Operatív előirányzatok											
Költségvetési sor[64]: 07 02 04 00	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)			0,560	0,060					**0,620**
	Kifizetési előirányzatok	(2a)			0,060	0,310	0,250				**0,620**
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)									
	Kifizetési előirányzatok	(2b)									
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok[65]											
A DG EMPL-hez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (1b) + (3)			0,560	0,060					**0,620**

64 A hivatalos költségvetési nómenklatúra szerint.

65 Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (2b) + (3)			0,060	0,310	0,250				**0,620**

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)									
	Kifizetési előirányzatok	(5)									
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN		(6)									
A többéves pénzügyi keret **2b. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)			0,560	0,060					**0,620**
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)			0,060	0,310	0,250				**0,620**

Ha a javaslat/kezdeményezés egynél több operatív fejezetet is érint, ismételje meg a fenti szakaszt:

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)									
	Kifizetési előirányzatok	(5)									
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)		(6)									
A többéves pénzügyi keret **1–6. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN** (Referenciaösszeg)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)			0,560	0,060					**0,620**
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)			0,060	0,310	0,250				**0,620**

A többéves pénzügyi keret fejezete	**7.**	„Igazgatási kiadások”

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe (az Európai Unió általános költségvetése Bizottságra vonatkozó szakaszának végrehajtására vonatkozó belső szabályzatról szóló bizottsági határozat 5. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		Év: **2023**	Év: **2024**	**2025**	**2026**	**2027**			**ÖSSZESEN**
Főigazgatóság: EMPL									
• Humán erőforrás		0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
• Egyéb igazgatási kiadások									
EMPL **Főigazgatóság ÖSSZESEN**	Előirányzatok	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

A többéves pénzügyi keret **7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

millió EUR (három tizedesjegyig)

		Év: **2023**	Év: **2024**	Év: **2025**	Év: **2026**	Év: **2027**				**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret **1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,342	0,342	0,902	0,402	0,342				**2,330**
	Kifizetési előirányzatok	0,342	0,342	0,402	0,652	0,592				**2,330**

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ⇩			Év: **2023**		Év: **2024**		Év: **2025**		Év: **2026**		Év: **2027**						**ÖSSZESEN**	
			KIMENETEK															
	Típus[66]	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1–2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS[67]																		
– Kimenet	Találkozók a tagállamokkal						4	0,060	4	0,060									8	0,120
– Kimenet	A nemzeti átültető intézkedések ellenőrzése								1	0,250	1	0,250							2	0,500
1. konkrét célkitűzés részösszege																				
ÖSSZESEN							4	0,060	5	0,310	1	0,250							10	0,620

66 A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

67 A tervezett tevékenységek mindkét konkrét célkitűzés elérését támogatják.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

– X A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2023	2024	2025	2026	2027			**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humán erőforrás	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
Egyéb igazgatási kiadások								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE[68] bele nem tartozó előirányzatok összege								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási jellegű kiadások								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A			N/A
ÖSSZESEN	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

[68] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humán erőforrást.

– X A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

		2023	2024	2025	2026	2027		
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)		2	2	2	2	2		
20 01 02 03 (a küldöttségeknél)								
01 01 01 01 (közvetett kutatás)								
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)								
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)								
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve[69]								
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)								
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)								
XX 01 xx **yy zz** [70]	– a központban							
	– a küldöttségeknél							
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)								
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)								
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)								
ÖSSZESEN		**2**	**2**	**2**	**2**	**2**		

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	A 2 AD támogatni fogja a tárgyalásokat az elfogadási folyamatban, találkozókat szervez a tagállamokkal, és szükség esetén végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fog kidolgozni.
Külső munkatársak	

69 AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

70 Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés:

– X teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.

A szükséges előirányzatok az ESZA+ közvetlen irányítású ága keretében programozhatók a 2025–2027-es időszakra.

– ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.

Fejtse ki, mire van szükség, meghatározva az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat, a megfelelő összegeket és a felhasználni javasolt eszközöket.

– ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés:

– ☐ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

– X az alábbi, harmadik felek általi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	2025	2026	2027					Összesen
EGT-országok	p.m.	p.m.	p.m.					p.m.
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN	p.m.	p.m.	p.m.					p.m.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

– X A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

– ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

  – ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

  – ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

  – kérjük, adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása[71]						
		Év: **N**	Év: **N + 1**	Év: **N + 2**	Év: **N + 3**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető		
… jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

[71] A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.